

A SZOLNOKDOBOKAI
TÓKI VÖLGY HELYNEVEI

† GERGELY BÉLA

GYŰJTÉSÉT LEVÉLTÁRI ADATOKKAL, JEGYZETEKKEL
KIEGÉSZÍTETTE ÉS KÖZZÉTESZI

SZABÓ T. ATTILA

KOLOZSVÁR, 1945

AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET KIADÁSA

A SZOLNOKDOBOKAI
TÓKI VÖLGY HELYNEVEI

† GERGELY BÉLA

GYŰJTÉSÉT LEVÉLTÁRI ADATOKKAL, JEGYZETEKKEL
KIEGÉSZÍTETTE ÉS KÖZZÉTESZI

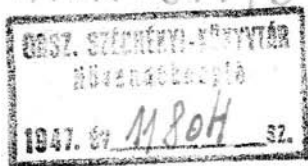
SZABÓ T. ATTILA

KÖLOZSVÁR, 1945

AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET KIADÁSA

11. 213/193

Felelős kiadó: Dr. Szabó T. Attila

Minerva Nyomdai Műintézet R.-L., Kolozsvár. No. Clj 12. — 7535. Felelős vezető: Kiss M. ig.

Az a kis szolnokdobokai patak völgy, amelynek történeti és jelenkori helynévanyagát most itt közreadom, éppen úgy nevezhető a völgy felső felén fekvő két Tőkről Tőki völgynek, mint ahogy az alsó felén keletkezett Lozsárdról a környékbeliek szokták nevezni Lozsárdi völgynek is.

Magának a völgynek történelemelőtti korokban való lakottságáról számos lelet tanúskodik¹, a történeti korokból azonban az e völgyben keletkezett településekre nézve csak a XIII. századból vannak okleveles adataink. E települések az oklevelekben való első jelentkezésök idején a dobokai vár érdekkörébe tartozhattak². Legalább is Jenő, a mai Szamosjenő, birtokosa 1269 táján a Kökényes-Radnót-nemzetiségbeli Miked (Mykud) bán, a Tőki völgygel párhuzamos Dobokai völgyben fekvő Doboka várának ura volt²; az ő birtokában volt az ugyanekkor egyszer emlegetett, de aztán eltűnt Böktelek és Csépán-telke meg talán még több, e völgyben fekvő település is. A Tőki völgy mai községei közül három, Lozsárd, Szamosjenő és valamelyik Tők (alighanem Felsőtők) még a XIII. században a közt a tizennyolc kisebb település között szerepel, melyek a mai Szolnok-Doboka területén a Kísszamostól nyugatra ekkor már lakott helyek voltak, sőt legnagyobb részt máig is azok maradtak [vö. Szoln. Dob. vm. mon. I, 61]. E völgyben a következő században említik már Esztényt, Kisigricét, Magyarszarvaskendet, Morót, Ónokot és Tötört, sőt már külön Alsótőköt is [i. h. 65]. A Tőki völgy mai községei tehát a XIV. század közepéig már mind kialakultak.

Ha ennek az aránylag korán megtelepült patak völgynek már a magyar település első századaiból a helynévtörténetet érdeklő okleveles anyaga olyan gazdag volna, mint amilyen bőséges a birtoklás-

¹ Vö. Réthy László, Tagányi Károly és Pokoly József, Szolnok-Doboka vármegye monographiája. Deés, 1901. I, 97 kk. — E völgy őskori régészeti leleteire nézve I. Roska Márton, Erdély régészeti repertoriuma. I. Óskor. Kvár, 1942. — A megye újabb népszerűsítő régészeti ismertetését l. még László Gyula, Szolnok-Doboka területének települése Szent István koráig. Szolnok-Doboka magyarsága (szerk. Szabó T. Attila). Ds-Kvár, 1944. 20. kk. és különösen a lelőhelyeket feltüntető térképvázlatot.

² Kádár József, Pokoly József, Réthy László és Tagányi Károly, Szolnok Doboka vm. mon. II, 365, III, 319 kk., IV, 141. — Makkai László, Belső-Szolnok és Doboka megye a középkorban Szolnok-Doboka magyarsága 61.

történetére vonatkozó oklevelek sorozata, e viszonylag félreeső, elzárt völgy helynévkincse már a benne lejátszódó népiségtörténeti változások miatt s felette érdekes helynévtörténeti tanulságokat nyújtana. Sajnos azonban, a Tőki völgynek tíz máig is fennmaradt községét érdeklő középkori, sőt a fejedelemségi helynévtörténeti anyag is nagyon szegényes; figyelemreméltó anyagot csak a XVIII-XIX. század történeti forrásai szolgáltatnak. Mert bár e völgyre és a környező vidékre vonatkozó helynévanyagra aránylag nem csekély idő óta ráterelődött figyelmem, mégis a szinte két évtizedes helynévtörténeti gyűjtőmunka során¹ viszonylag kevés esetben találok az itt szóban forgó települések helynévkincsét érintő történeti forrásokkal. Az eddigi tapasztalatok alapján úgy látszik, hogy a régebbi helynévtörténeti forrásokban e ponton mutatkozó hiány kiegészítésére a további kutatások során is nagyon kevés remény van.

Ezért látom most elérkezettnek az időt arra, hogy a Közép-Szamos vidékére vonatkozó kutatás anyagából ez alkalommal éppen e kis patak völgy helynévanyagát közzétegyem. Egy nagyobb, egyelőre torzóban maradt terv kis részlete ugyan ez², és az lesz a kedvező körülmények esetén közreadandó többi ilyenféle adattár is, de kétségtelenül ez is tartalmaz figyelemreméltó anyagot, és így mutatja valamennyire azt, milyen gazdagodást jelentene a részletkutatásokban viszonylag szegényes magyar helynévgyűjtőirodalom számára minél több ilyen adattár közzététele.

Mínhogy az ilyenszerű adattárak anyagának* összegyűjtésében és szerkesztésében tanítványaimmal és munkatársaimmal együtt követett szempontokat az eddig közzétett adattárak bevezetésében már többször is kifejtettük, illetőleg maguknak az adattáraknak megszerkesztésével gyakorlatban is bemutattuk³, ezúttal e megjegyzések ismétlését feleslegesnek tartom. A gyakorlatban kialakult gyűjtési és közzéadási módszer amúgy is olyan egyszerű, magától értetődő, hogy a kiadvány használhatóságához nem szükséges a gyűjtő és közzétevő munka műhelyitkainak újból és újból való elismétlése. Annyit azonban ezúttal is érdemesnek tartok megjegyezni, hogy a helyszíni gyűjtőmunka során az azóta váratlan hirtelenséggel elhunyt tanít-

¹ Erre nézve l. tőlem: Közép-szamos-vidéki határnevek: MNy. XXVIII (1932), 58 kk. és kny. ETF. 50. sz., valamint a néhai Gergely Bélával együtt gyűjtött anyagból tőlem legutóbb közzétett „A kolozsmegyei Borsavölgy helynevei“ című kiadvány Bevezetését [7. l.].

² Erre nézve l. az előbb idézett Borsavölgyi helynevek 9. l.-ját.

³ Vö Árvay József, A barcasági Hétfalu helynevei. Kvár, 1943 és az előbb idézett helyeken kívül még tőlem: Gyergyói helynevek a XVII-XIX. századból: Magyarország földrajzi nevei. 1. sz. Bp., 1940. — Kalotaszeg helynevei. I. Adatok. Kvár, 1942.

vány és munkatárs, Gergely Béla, éppen úgy lelkiismeretesen törekedett a vegyes, magyar és román lakosságú Tóki völgy helynévanyagának mindkét nép nyelvében meglévő alakjait lejegyezni, mint ahogy magam is kiírtam minden olyan okleveles adatot, mely kutatómunkám során elélem került. Ahol párhuzamos alakot nem teszünk közzé, ott a hiány oka természetesen nem a mi munkánkban, hanem abban keresendő, hogy népesedési vagy más okok miatt ilyen alakokat nem találtunk. Éppen úgy magától értetődő az is, hogy a történeti adatok hangjelzésében sokszor még egy forráson belül is mutatkozó sokféleség az eredeti források hangjelzését igyekszik a nyomda-műszaki lehetőségek határain belül visszatükröztetni. A jelenkori adatokban jelentkező „következetlenségek” okát is nem a lejegy-

A Tóki völgy községei

zés következetlenségében, hanem mind a magyar, mind a román népnyelv e területének tájnyelvi ingadozásaiban kell keresnünk.

Az itt alább, a községek betűrendjében csoportosított helynévanyag közlésére nézve a következőket jegyzem meg: A történeti anyagot betű szerint, a népnyelvi adatokat fonetikus lejegyzésben közöljük. Az egyes helynévadatok után ()-be, rendszeren rövidített alakban a hely milyenségére, illetőleg a gazdálkodás jellegére vonatkozó megjegyzések kerültek. Ugyanilyen zárójelbe teszem a történeti forrásokból kiírt adatokban a felolalt rövidítéseket és magyarázatokat. A forrásidézetek legtöbbször rövidített alakban []-be kerültek¹. A ~ a magyar és román adatok között, a : az ugyanabból a nyelvből való alakváltozatok között áll. A térképvázlatokon látható számok a jelenkori gyűjtés sorszámozott helynévadataira utalnak.

¹ A gazdálkodásra, illetőleg a hely milyenségére vonatkozó rövidítésekre, valamint a forrásrövidítésekre nézve l. a Borsavölgyi helynevek 16-7. és 177. l-ját. Azokon kívül itt csak a következő forrásrövidítést alkalmazom: *ErdHnt.* = Az erdélyi részek helynévtára. Összeállította B. L. Kvár, 1899.

ALSÓTÖK

1392: Stephanus filii Pauli de *Alsotewk* [Dl. 26381/EM.]. 1406: *Alsow-Theuk* [Kádár VII, 5]. 1442: *Also-Thewk* [uo.]. 1589: *Also Theok* [Mike gyűjt. Reg. Arend.]. 1636: *Also Tečk* [Bf. Rok. Lázár lev. 49. Fasc. 8. sz.]. 1712 körül: *Alsó Tök* [JósHb. Fasc. XLI. No. 13]. 1728: *Also Tök* [i. h. Fasc. III. No. 86]. 1752, XVIII. század második fele: *Also Tök* [Bf. Rok. Lázár lev. 36. Fasc. 18. sz., 49. Fasc. 10. sz.]. 1754: *Also Töök* [Conscr. III, 76]. 1780: *Also Töök* [Bf. Rok. Lázár lev. 32. Fasc. 3. sz.]. 1784: *Also Töök* [Gyulay és Kuun lt.]. 1803: *Alsó-Tök ~ Tyók de dzosz* [Lipszky]. 1831: *Also Tök ~ Tyoku din zosz* [ConsTrans.]. 1837: *Alsó Töök* [Hodor 599]. 1839: *Alsó-Töök : Alsó-Tök ~ Tyoku-gyin-zosz* [Lenk]. 1877 körül: *Alsó-Töök : Also Tök ~ Teoculu diosu : Tyoku din zosz* [Dvorzsák, Hnt. 620]. 1899: *Also Töök ~ Tyoku din zosz* [ErdHnt.]. 1909: *Alsótök ~ Teocul-de-jos* [MoldTog.]. 1921: *Alsótök ~ Teocul de jos* [MartIstr.]. 1942: *Alsótök ~ T'oku d'e žos* [Hgy.].

1752¹: Az **Also Fordulo Határ b(a)n**: a Todor kutyánál a melly is a Falura rug véggel (sz.). A Somos alatt (sz.). A Bűdes kut bértzin fejjül (sz.). A Tsipkés oldal alat a ret kuton fejjül (sz.). A Kert mellet valo kutnál (sz.). A Kalodás nevű helyben (sz.). A Bűdes kut Dombja meget (sz.). a Bűdes kut Dombja oldalán (sz.). A Somos odal alatt (sz.). A Ravasz juk alatt (sz.). A Prunisorb(an) (sz.). A Bűdeskutnál (sz.). A Kűs Rétnél a Reketisek vagy Kalodás meget (sz.). A Reketyisnél a Ravasz juk alatt az ország uton fejjül (sz.). A Tekintön innit a Falu felöl (sz.). Az Eh mezőnek a Felső Szejjin a Somos odalon alol (sz.). Az Eh Mezőnek oldala Tetejin (sz.). A Somos tetejin (sz.). A Berek alatt a füvényes tetön (sz.). Szupt Fetsét a Füvényes tetön (k.). A Nagy Rétnben (k.). A Kaladásb(an) (k.). — A **Felső Fordulo ban**: A Fűzes To nevezetű hejj ajjában (sz.). A Hergő ajjában (sz.). A Hergő Arka mellet (sz.). Az oláh Templom felet valo Dombon, alias a Hajnal Domb alatt (sz.). A Vágás alat az Magyar Köblősi Határ széjben (sz.). A Somos oldal alat (k.).

¹ A vallatásos birtokösszeírás tanúi: Nicolaus Czinege (80), Szimion Dán (68), Johannes Rušz (68) mindhárom Apor Lázár utódainak jobbágya; Georgius Fel zegi nobilis (44), Kriszte Onul (46) és Dumitru (51) br. Diószegi Ferenc jobbágyai, Désán Todor (41) br. Diószegi Zsigmond jobbágya, Lidár Péter (46) br. Josika Mózes zsellére, Koreán Petru (60), Morosán Szimion (50), Martinus Felszegi (40), mindhárom a gr. Lázár János zsellére.

A nagy rét szellyin mellyis a rét kutra rug véggel (k.). Az Also Falu végén az uton fejjül (k.). A nagy széna Fűben (sz.). A Mák mező alatt (sz.). A puszta szőlők alatt (sz.). A Dési utt mellet (sz.). A Pap kuttyánál (sz.). A Hergő alatt (sz.). A Porkolat kertnél az Köblösi határ szellyben (sz.). A Puszta szőlők ajja alatt (sz.). A Dési utnál (sz.). A Bértz alatt ugyan tsak a Dési utnál (sz.) vicinit(atibus) ab una az Erdő ab al(tera) Tővises bokros hely. A Fűzes To alatt valo helyben a régi Dési utnál (sz.). A Déési ut mellett hosszára vic(initate) ab una az Arkok. A Felső Tőki Malomnál (sz.) vicin(usa) egy felől az patak. A Ploptyis alatt (sz.). La Ritutz a Szőlők ajjáb(an) (sz.). a szőlők alatt valo kis rétnél (sz.). A puszta szőlők közt (k.). A nagy erdő alatt (k.) vic(initate) ab una az Erdő. A régi Déési utt mellet lévő Arok (sz.). A Szőlők alatt valo szánto föld végiben (k.) [Bf. Rok. Lázár lev. 49. Fasc. 10. sz.]. — 1754¹: a' Falu Sikátora. a Falu felső végén. a Falun keresztül folyo patak. — A' Kend felé valo fordulo ra: A' Kalodásba (sz.). a patak. a Kend felé járo ország uttya. A' Ravasz lyúk mellett (sz.). A' Sómos uttyába (sz.). A' Porgolátra jó véggel édg darab szánto. a Ravasz lyúk alatt (sz.). A' Berek előtt (sz.). Köblös felől a Bűdös kútnál (k.). — A' Felső Tőők felől valo Forduloba: A' Porgolát-kertre mégyen véggel édg darab föld... A' Határszélyben a Törvényfa táján... a Körtvélyfák között (sz.). A' Hajnal-Domb oldalában (sz.). A' Malom-szerbe (sz.). A' Hergő allyán (sz.). a' Hergő alatt (sz.). A Sómos allyán (sz.). — a Nagy erdőn (e.), melynek szomszédgya felyül a' Kendi és Tőki határok között el menő út, két felől a Fagyétsra le járo árkok fenekei, alol a Falu közönséges eredeje, melyet határoz egy meredek ormós hegyetske [Conscr. III, 76]. — 1784: in Sije luj Tyimus (irt. k.) [Gyulay és Kuun lt.]. — 1869: A levágott erdőben lévő gyümölcsfák... [Dési ref. egym. lt. Számadáskönyv]. — 1899: Utcák: Nagy, Templom, Erdo (!), Czigány, Zsák, Hegy és Rét. — Pereu Zsiilor. La peristye. In fezset. Grape Zseerunyilor (!)² In Rit. In Funácze. In Grape felunyi (?) rituluj [MNMúz. Népr. Oszt. könyvt. Semayer gyűjt.]. — 1917: Pereu Zsiilor. La Peristye. In Ferzset (kétszer így!). Grapa Seszuniilor. In Rit. In Funacze. Grapa Fintini Ritului [Telekkönyvi vázlatok].³ — 1942: 1. Gábör felé ~ Kátrá

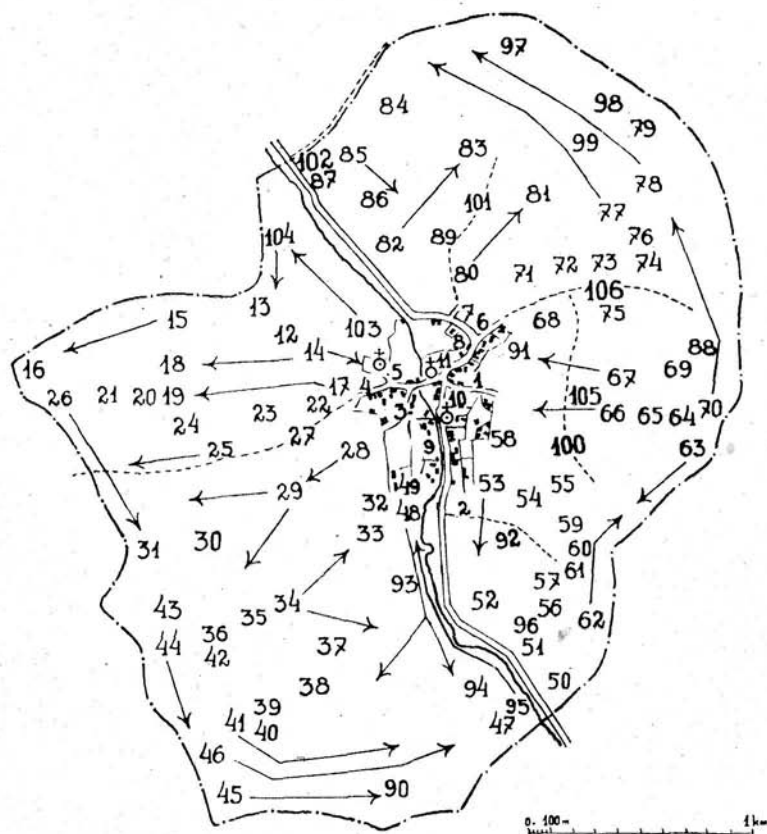
¹ A vallatásos birtokösszeírás tanúi: Nicolaus (96) és Georgius (30) Czi-nege, Georgius (50) és Martinus (42) Felszegi, Marosán Szimion (54), Casparus Szalontai (30) és Kriszte Vonul.

² Valószínűleg elírás a Zseerunyilor alak helyett.

³ Kádár VII, 12 részben alighanem átírt alakban 1671-ből és 1864-ből közlő történeti helyneveket. A Kádár-féle adatokat itt és az alábbiakban éppen átírt voltuk miatt nem tartom szükségesnek közölni, s ezért csak utalok rájuk.

Gabor (u.). 2. Hosszu Dani felé : Jankó felé ~ Käträ Dañi dññ dal (u.). Hosszú Dani fia ma is itt lakik. 3. Tyoltyurám felé ~ Käträ T'olfurğan (u.). Ma egy Tolturean nevű embernek a fogadott fia lakik itt. 4. Köblösi-ucca ~ Käträ Gardu tsariñi (u.). Magyarköblös felé vezet. 5. Butaja felé ~ Käträ Butoia (u.). E helynév előtagja gúny-név volt (Buta). 6. Jövűjné kűttya ~ Käträ Jovojie (u.). Egy ittlakó asszonyról neveztek el. 7. Krisztolcám felé : Cigányok felé ~ Käträ Tsigañ (u.). Egy Cristoltean nevű román ember lakik itt; régen cigányok lakták ezt az utcát. 8. Gyuriné kűttya ~ Fintina D'uroji (kút). Néhai Szalontai Györgyné lakott itt. 9. Flara ~ Fintina Flori (kút). 10. Zsák-ucca ~ La četeraš (u.). Egy citerázni tudó ember lakott itt. 11. Szászuj-ucca ~ Ulitsa Säsönka (u.). 12. Kirligat (sz.). 13. Jertäoju (sz.). 14. Templom dombja ~ D'alu beseriči (sz.). A görög katolikus templom megett domb neve. 15. Szöllő megett ~ Dupä ži (sz.). 16. Tyima szöllője ~ Žija lui T'imuš (sz., l.). 17. Szöllő árka ~ Päräu žijilor (sz.). 18. Ülő ~ Ileu (sz.). 19. Szöllő kapuja ~ Ušitsa žiji : Porfitsa žiji (sz.). 20. Kistrét ~ Ritaš (sz.). 21. Szöllő alatt ~ Sub ži (l.). 22. Tilálmaskért ~ Gardu tsariñi (sz.). 23. Kistrétfenék ~ Fundu Ritašului (sz.). 24. Sörkörtefa ~ Peri čej širęag (sz.). 25. Cseresznyés ~ La čireš (sz.). 26. Köblösi hegy ~ D'alu Kublešului (sz.). Magyarköblös felé esik. 27. Köblösi út ~ Drumu Kublešului (út). 28. Dunäreņa (sz.). 29. Kisszénafű ~ Finačqre (k., sz.). 30. Kisszénafűtető ~ D'alu Finačqrelor (k., sz.). 31. Iratvány ~ Pojana (sz., k.). 32. Rétkút ~ Fintina ritului (sz., kút). 33. Kúdgödre ~ Gropa fin-tiñi (sz.). 34. Gödrek ~ Gropa (sz.). 35. Kornu kostitselor (sz.). 36. Su kostitse (sz.). 37. Csörgő ~ Čurgäu (sz.). 38. Märuits (sz.). 39. Bűdöskút ~ Buduškut (sz.). 40. Bűdöskút megett ~ Dupä Buduškut (sz.). 41. Szénafű árka ~ Päräu Finatselor (k.). 42. Körtefánál ~ Între perī (sz.). 43. Láb ~ Lab (sz.). 44. Bucsum ~ Bučum (sz.). 45. Cseret ~ Čiref (e.). 46. Szénafű ~ Finats (k., sz.). 47. Stupătura (k.). 48. Rétek ~ Rituri (k.). 49. Kiskért ~ Gredñitsa (sz.). 50. Hátarköz ~ Între hotarä (sz.). 51. Ravasszék alatt ~ Su žezuñi (sz.). A magyarok közül ma már csak kevesen ismerik ezt a nevet. 52. Nagyárok ~ Päräu čel mare (sz.). 53. Seres ~ Šeręš (sz.). 54. Borozdák alatt ~ Su răqre (sz.). 55. Ódalok ~ Kqsta (sz., k.). 56. Ravasszék felett ~ D'asupra žezuñijilor (sz.). 57. Borozdák ~ Răqre (sz.). 58. Kistrét ~ Ritaš (sz., k.). 59. Árynyis ~ Ariñiš (sz., k.). 60. Díjófagödre ~ Gropa nukului (sz., k.). 61. Somos ~ Korn (k., sz.). 62. Hida (e.). 63. Magyar eklézsiya ~ Kležiya čęa ungureškä (e.). 64. Iratvány : Kati iratvannya ~ Pojanä (k., sz.). 65. Recsa ~ Reča (kút). 66. Szakadás ~ Rupturi (sz.). 67. Fäžet (k., sz.). 68. Paró ~ Päräu (sz.). 69. Bányánál ~ La baje (tn., sz.). Egy kőbánya van itten. 70.

Kúdgödre ~ Grȃpa fintiŃi (l.). 71. Kövecses ~ PŃetriš (sz.). 72. Puszta ~ Pusta (sz.). 73. Puszta felett ~ D'asupra Pusti (sz.). 74. Láz ~ Laz (sz.). 75. Mázariša (sz.). 76. Betleni  rd  ~ BekleŃaska (e.). 77. Ol  ekl zsija ~ Kležiya  ea romiŃaska (e.). 78. Hegy megett ~ Dup  d'al (l.). 79. Mohaji  rd  ~ Mohajaska (l.). 80. M hesk rt ~ Stupfina (sz.). 81.  rd   jja : Hegy alatt ~ Su d'al (sz., k.). 82.

Alsótők helynévt rkepe

Hat ra 1308 kat. hold

K rt jes ~ Periše (sz.). 83. Iratv ny ~ Pojana (k.). 84. Kakas l  ~ Kokošel (sz.). 85. H rg  ~ Herd'eu (sz.). 86. K rtef n l ~ La p r (sz.). 87. Kishid ~ Poduts (h., sz.). 88. Tolv jk t ~ Fintina furuluj (k t). 89.  rkok k szt ~  ntre p raje (sz.). 90. B rtuka (k., k t). 91. P duri e (k). 92. Somos t ~ Drumu kornilor ( t). 93. F ls r t ~ Ritu d'in sus (k., sz.). 94. Als r t ~ Ritu d'in  os (k., sz.). 95. Kotur  (k.). 96. Ravassz k alatt ~ K sta  ezunijilor (tn.). 97. P r y Mošuluj (l.). 98. Klintsag (l.). 99. H rsfa k ttya ~ Fintina la fej (k t). 1848-ban

ide ásták el a grófok a kincseket. 100. Kövesút ~ Drumu pŕetri : Drumu lui Pali (út). 101. Árokközi út ~ Drumu printre pãraje (út). 102. Hèrgöji út ~ Drumu Herd'eului (út). 103. Vögy ~ Val'ea (sz.). 104. Akasztófa dombja ~ Dîmbu akastajilor (sz.). 105. Su pŕatrã (sz.). 106. Bányaji út ~ Drumu bãii (ut).¹

*Böktelek

E települést egyetlen egyszer, 1269-ben Jenő (ma: Szamosjenő) vidékén említik *Bucteluk* és *Buchteleke* alakban a szintén eltűnt Csoboló vagy Csobolótelkével és Csepántelkével együtt [HazaiOkm. VI, 174. — CodDipl. IX. vol. V, 341. — Kádár II, 275, 365, IV, 141]. Mint-hogy a források ezután hallgatnak róla, úgy látszik, hamarosan elpusztult, illetőleg a Töki völgy valamelyik községébe olvadt bele. — Megjegyzendő, hogy a két okleveles adat olvasata bizonytalan; lehet a címszóul írt alak mellett még *Böktelöke*-, *Böcsteleke*-, sőt esetleg *Büktelöknek* is olvasni. Az előtag is lehet e szerint személynév (ez a valószínűbb!), de lehet fa-fajtára, illetőleg erdőségre utaló köznévi vagy e köznévből alakult személynév is.

*Csépántelke

Mint-hogy ez a Böktelekkel és Jenővel együtt 1269-ben *Schepantelky* alakban emlegetett település egyszeri előfordulás után² eltűnik szemünk elől, valószínűnek kell tartanunk, hogy jelentősebb település sohasem volt. A helynév előtagjában szláv eredetű *Csépán* 'István, Stephanus' keresztnévünket kell látnunk. A magyar nyelvterület több pontjáról ismeretes *Csépán* ~ *Csépány* ~ *Csepán* ~ *Csipán*, *Csépánfalva* ~ *Csepánfalva*, *Csépánföldre*, *Csépánháza* ~ *Csipánháza*, *Csépántelke*, illetőleg más hasonló alakú eltűnt vagy ma is meglévő település [vö. EtSz.]. Kádár II, 365 vélekedése szerint e szolnok-dobokai település Kis-Jenőbe (ma: Szamosjenő) olvadt bele. A rendelkezésre álló szűkszavú adatok alapján azonban sem ezt, sem azt nem lehet feltevésnél egyébnek tartani, hogy Csépántelke éppen a mai Szamosjenő táján vagy a Töki völgy valamelyik más pontján feküdt.

ESZTÉNY

1306: *Iztyen* quod wlgo Kuharka dicitur [Dl. 28574/EM.]. 1371: *aba de Eztyen* [Dl. 27432/EM.]. 1434: Gregorius de *Eztien* [Ub. IV, 526]. 1440: Georgius de *Ezthjen* [BánffyOkl. I, 636]. 1461: Georgium

¹ Közlő: Czinege György (36) magyar, Măcicășan János (27) román és Szalontai János (67) magyar.

² HazaiOkm. VI, 174. — Kádár II, 365.

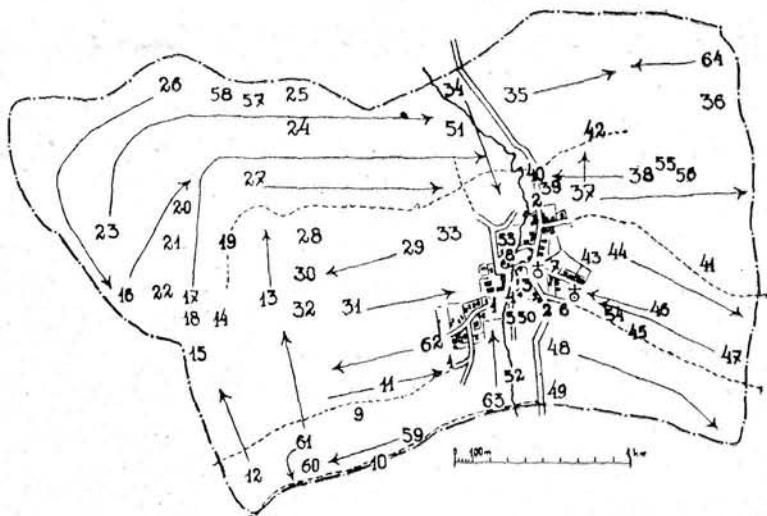
Magnum de *Ezthyen*. Johannem Zalo de eadem. Bartholomeum de *Ezthyen* [i. h. II, 44, 48]. 1486: Georgius *Ezthieny* de Wybwda [Dl. 27070/EM.]. 1489: Egidy de *Ezthyen* [Dl. 27073/EM.]. 1578: *Eszmény* [Kádár III, 420]. 1589: *Ezthÿen* [Mike gyűjt. Reg. Arend.] 1598, 1654: *Eztyn* [Kádár III, 420. — MúzRhedeý lt.]. 1710: *Esztyinben* lako Verebélyi Miklos [JosHb. Fasc. III. No. 74]. 1722: Pagus *Esztiny*. Pagus *Esztinye* [OL. Gub. Közig. Összeírások. Com. Doboka]. 1808: *Eszmény* aliis *Esztevény* ~ *Çjten*: *Sztojána* [Lipszky]. 1831: *Eszmény* ~ ném. *Esten* ~ *Sztojána* [ConsTrans.]. 1837: *Eszmény* ~ *Sztojáne* [Hodor 602]. 1839: *Eszmény*: *Esztevény* ~ *Sztojána* [Lénk]. 1877 körül: *Eszmény* ~ *Sztojána*: *Stoiana* [Dvorzsák, Hnt. 618]. 1899: *Eszmény* ~ *Sztojána* [ErdHnt.]. 1909, 1921: *Eszmény* ~ *Stoiana* [MoldTog. — Martlstr.]. 1942: *Eszmény* ~ *Stoiana* [Hgy.].

1654: az Losardi nyomásban [MúzRhedeý]. — 1754¹: a' Falu Uttzája. A' Mező felől (veteményes kert). — A' Tötör felé valo Fordulora: A' Malom Gáttya mellett (sz.), szomszédgya Dél felől a' Kend felől le jövő patak, északról a' Kend felé járo ország uttya... rug a kő kút árka. — A Poklostelke felől valo Fordulora: a' Csorgo patak árka. A' Nádas Tó alatt (k.). a' Nemesek Szénafüvei [Conscr. III, 44]. — 1783: az Árok mellett a' Falu felöll [Dési ref. egyhm. Viz. jk. 59a]. — 1898: Rózsakút (d.). Gyertyános (d.). Beke András (d.). Verőfény (d.). Észak (d.). Búdös kút (d.). Lepényes (d.) [Kádár III, 430]. — 1899: Rozsakut. Gyertyános. Beke András. Verőfény. Észak. Búdöskút. Lepényes [MNMúz. Népr. Oszt. könyvt. Semayer gyűjt.]. — 1913: Rózsakút. Gyertyános. Beke András. Verőfény. Észak. Búdöskút. Lepényes [Telekkönyvi vázlatok]². — 1942: 1. Magyar-ucca ~ Ulitsa ungureaskă (u.). A magyarság zöme itt lakik. 2. Főucca: Nagy-ucca ~ Ulitsa ča mare (u.). 3. Keresztút ~ Ulitsa la Podu čel mare (u.). 4. Natyhíd ~ Podu čel mare (h.). 5. Cigányucca ~ Ulitsa Tsiganiilor (u.) 6. Templom-ucca ~ Ulitsa la beserika (u.). A görög katolikus templom mellett vezet. 7. Árok-ucca ~ Ulitsa pă părau (u.). 8. Tó-ucca ~ Ulitsa la baltă (u.). 9. Lepényesi út ~ Drumu Lipfişului (út). 10. Határút ~ Drumu hotarului. Moró felé ez a határút. 11. Lepényesi árok ~ Părau Lipfişului (á.). 12. Zsidó ciglája ~ Tsigla Židovului (sz.). Egy zsidóé volt. 13. Hetytető ~ D'alu (sz., e.). 14. Natyszénafü ~ Finatsele ale marī (sz., k.). 15. Natyszénafüji erdő ~ Pădurea dim Finatsele ale marī (e.). 16. Ábel árka ~ Părau lui Abel (á.).

¹ A vallatásos bírtokösszeírás tanúi: Georgius Kádár (56), Paulus Dénes (65), Franciscus Etsedi (30), Michaël Balint (50), Michaël Komjászegi (32) és Stephanus Vadas (52).

² Kádár III, 430 nyilván átírt alakban 1500-ból és 1598-ból közöl néhány történeti helynév-adatot.

Néhai Székely Kristóf mellékneve Ábel volt. 17. Csörgő árka ~ Părău Čurgăului (l.). 18. Csörgő ~ Čurgău (kút). 19. Legelőút : Szénafűji út ~ Kal'ea Finatselor (út). 20. Csörgő réttye ~ Rîtu Čurgăului : Pojana din žos (k.). 21. Csörgő ódala ~ Pojana (e.). 22. Natyszénafűji lapáj ~ Pojana (l.). 23. Verőfény : Făca ~ Fatsa (sz., e.). A magyarok is ma már inkább Fácának mondják. 24. Várhegy alatt ~ Su Četafe (sz.). 25. Várhegy ~ Četafe (k., e.). 26. Verőfényi erdő ~ Pădurea dîm Fatsă(e.). 27. Bikkút ~ Bikut (l., kút). 28. Bikkút ódala ~ Kõştea Bikutului (tn.). 29. Büdöskút ~ Bidîşkut (l., sz., kút). 30. Büdöskút ódala ~ Kõştea Bidîşkutului (sz., l.). 31. Logosár ~ Logožar (sz., k.). 32. Hegyódal ~ Kõsta d'alului (e.).

Eszmény helynévtérképe

Határa 1384 kat. hold

33. Csűröskert ~ Muierişte (sz.). 34. Malamrét ~ Rîtu mori (k., sz.). Egy malom van itten. 35. Szőlő alatt ~ Su žije (sz.). 36. Fejül a szöllőn ~ D'asupra Žiji (sz.). 37. Beke András : Bekendrás ~ Bekendraš (sz.). 38. Buna árka ~ Părău Buni (á.). 39. Buna kúttya ~ Buna (kút). 40. Buna híggya ~ Podu Buni (h.). 41. Iskola úttya ~ Drumu školi (út). Az állami iskolához vezet. 42. Buna úttya ~ Drumu Buni (út). 43. Fejül a kerteken ~ Brañişta (sz.). 44. Szélezdomb ~ Sileždîmb (sz.). 45. Templom úttya : Temető-út : Györtványos úttya ~ Drumu beserîci (út). 46. Szélezdomb árka ~ Părău Sileždîmbului (á.). 47. Ördögör ~ Nasu drakului (sz.). 48. Györtványos : Györtványos ~ T'orfanoš (sz.). 49. Rózsakút ~ Ružnikut (sz.). 50. Nádastó ~ Tău (sz.). 51. Gátnál ~ Între văi (sz.). 52. Nagyvíz : Kendi patak ~ Val'ea (p.). 53. Tó ~ Balta (sz.). 54. Akasztófadomb ~ La

akastăi (sz.). 55. Prunvisor ~ Pruňišor (sz.). 56. Veresódal ~ Košta rošije (sz.). 57. Dumbráva ~ Dumbrava (e.). 58. Gaftó pojánája ~ Pojana Gafti (k.). Zsidó tulajdonosáról nevezték el. 59. Lepényes ~ Lipt'iš (e.). 60. Lepényesi érdő ~ Păduręa Lipt'išului (e.). 61. Kicsi szénafü : Kisszénafü ~ Fínatsele ale mič (sz., k.), 62. Szöllődomb ~ Dîmbu žiji (sz.). 63. Érrül a patakon : Túl a patakon ~ D'inkolo d'e vale (sz., k.). 64. Dijós ~ La nuk (sz., gyü.)¹

FELSŐTÖK

1379²: *Felseuteuk* [CodDipl. IX. vol. V, 341]. 1468: *Fel-Theuk* [Kádár VII, 13]. 1473: poss. *felsewthewk* [Dl. 27929 EM.]. 1509: poss. *Felsewthewk* [Dl. 30980/EM.] 1511: *Felseu-Thewk* [Kádár VII, 13]. 1589: *Felseo Theok* [Mike gyűjt. Reg. Arend.]. 1754: *Felső-Tőök* [Conscr. III, 79]. 1775: *Felső Tőök* [Kvári ref. koll. lt.]. 1789: *Felső Tőök* [OL. Erd. Fisc. XII. szekr. Fasc. 15. T. Lit. 2]. 1808: *Felső-Tök* ~ *Tyók de szusz* [Lipszky]. 1831: *Felső Tök* ~ *Tyoku din szusz* [ConsTrans.]. 1837: *Felső Tőök* ~ *Tyok* [Hodor 598]. 1839: *Felső-Tőök*: *Felső-Tök* ~ *Tyoku-gyin-szusz* [Lenk]. 1877 körül: *Felső-Tőök*: *Felső-Tök* ~ *Teoculu de susu*: *Tyoku din szusz* [Dvorzsák, Hnt. 620]. 1899: *Felső-Tőök* ~ *Tyoku din szusz* [ErdHnt.]. 1909: *Felsőtök* ~ *Teocul-de-sus* [MoldTog.]. 1921: *Felsőtök* ~ *Teocul de sus* [Martlstr.]. 1942: *Felsőtök* ~ *T'oku d'e sus* [Hgy.].

1379: Montem Babolna. loco Babolna naba nominatum (igy) [CodDipl. IX. vol. V, 342]. — 1754³: a Mező szélybe. — A Felső Forduloban: In Vale Cseruluj (sz.). A' Csikla (sz.). A' Falun felyül (ke.). A' Bodonkút mellett (k.). — Az alsó határban. A Malomfar mellett (sz.)..., melynek szomszédgya a' Plopis felől. A' Sajtó Bértz (sz.). A' Falun alol valo Hid mellett (ke.) [Conscr. III, 79]. — 1775: A Felső Forduloba: Lá Nuk (sz.). Linge Szát (sz.). Lá Ripe (sz.). Pe Rit (sz.). In Gura Véji (sz.). In Vályá Cseruluj (sz., k.). A Rétbe (k.). Lá Gardu Czarinyi (sz.). Lá Czigle⁴ a' Falu köz Földei közt (sz.). Lá Vigláb (sz.). Az Akasztó fánál (k.). A Rét mellett (k.). Pe Dosz intre Drumurj (sz.). In Vályá Cseruluj lá Mesztyetyiny (sz.). szub⁵ Czigle (sz.). La Finatze (k.). Lá Merizus (sz.). Lá Bodonkut (sz.). In Pojáná tse Mare fele Iratvány (k.). Lá Kerek Dimb⁶ (k.). Lá Mesz-

¹ Közlő: Hencz Gábor (57) magyar, Valasutean Pantelimon (40) román és Pákai Ferenc (40) magyar.

² Az 1282-ből Kádár VII, 13 idézte helységnévatot nyilvánvalóan átfirt volta miatt nem közlöm.

³ A vallatásos birtokösszeírás tanúi: Korulyan Kirilla (50) éves és Lázár (52), Joannes Bab (50), Kirszte (t) Nyikuláj (52), Marosán Nyikuláj (40) és Vonul (40), Joannes Lukáts (60).

⁴ Uo. még *Czigye* alakban.

⁵ Uo. *szupt* formában is.

⁶ Uo. még *Domb* alakban is.

tyetsiny (k.). In Grapa Cziglyi (sz.). In fátzá Igritzi (sz.). Kitre finatze (sz.). Lá Komorj (sz., k.) A Dobai kerten fejjül (sz.). Lá Csér (k.). La Ritu Bumbulutuluj (sz.). In Doszu Igritzi (sz.). Lá Büdöskut (sz.). In Puszte (k.). Szub Gyál (sz.). In Funátzurj (sz.). In Pojáne (sz.). Intre Drumurj pe Dosz (sz.). In Pojáná Mnyiszárosuluj (k.). In fatze lá kerek Dimb (k.). — A z A l s o F o r d u l o b a : In Ploptyis (sz., k.). La Hergyu (sz.). La Hergyo (sz.). In Rit (sz.). Lá Parou Mori (sz., k.). La Szurduk (k.). In Remetye (k.). Lá Beszerike (sz.). Lá Paro mori lá Teo (sz.). Pe Dosz La Gardu Czárinyi (sz.). In Ovestyenyé Lá Burtuke (sz.). La Akasztéj (sz.). Pe Paráje (sz.). In Láb lá Ploptyis (sz.). In Molofar (!sz.). Lá Sajto bértz (sz.). Lá Csiresu Pintyekánuluj (sz.). A Malom faron (sz.). Lá Kapetu Pusztjelor (sz.). In Pusztá Hergyouluj (k.). Lá Ritu Popi (k.). Lá Burtuke (sz.). Kite Péri Tyokuluj (k.). Lá Ritu Voláruluj (sz.). Linge Drumu Tyokuluj (sz.). Gyá szuprá Burtutsi in Dimb (sz.). Gyá szuprá Pusztjelor (sz.). Pe Kasztye (sz.). In Vád (k.). Dupe Szát (k.). Intre Paraje (sz.). Dupe Grégyiny (sz.). A Kis mezőbe (k.). In Pusztje (k.). In Pusztje kite (!) Karára Kublesuluj (k.). — A Barana¹ eresztő alatt (pu. szö., gyű. és közötté szép k.). A Szénafü öldalba (e.). A Szamos (!) tetőbe (e.). Szurduk (e.).² A Barana eresztőbe (e.). Lá Beszeriká he Rumunyászke in Szúsz (sz.). A Sajto bértz alatt (sz.). Szub Gyálu tsel máre vagyon egy Dios és vad gyümölsös Pusztá a' Barana eresztőbe [A kvári ref. koll. lt.]. — 1780/1790: in *Calcatúra Superiori*: la Nutz (sz.). a két Berken tul (sz.). a keringő ut alatt (sz.). la Gardu Fonatzianol (? sz.). pe Koszta Igritzi (sz.). a Nyirfaknál (sz.). a Dellőn (sz.). a Czikla alatt (sz.). — in *Calcatúra Inferiori*: a Szurdokban (sz.). a kakos hegy alatt (sz.). az Alsó Tőki puszták alatt az oláh Temploman felyül (sz.). a Hergő alatt (sz.). a Köblősi hegytetőn (sz.). In *Loco vulgo* a hidon alol kis nyil kender föld (sz.). a Borujkert (!) pusztában (k.). a Horgas Láb végiben (k.). a Horgas Lábon felyül dicto (k.). a nagy Irtovány alatt (k.). a Főrdőnél (k.). In *Loco* az Oltoványos Irtoványnál la Remete dicto (k.). a Szurdukban (k.). intra Paraji (! k.) [OL. Erd. Fisc. XII. Fasc. 15. T.]. — 1789: in *Calcatúra Superiori*: La Gura Vaji tseruluj (sz.). La Merezus (sz.). Szuszele (!) Szát (sz.). Szubt Czigle (sz.). Szubt³ Csup (sz.). La Nukuluj Bogdan (sz.). La Fatze Igritzi (sz.). La Bodon kut (sz.). La két berek (sz.). La vég láb (sz.). la Nues (! sz.). la Gardu Funátzilor (sz.). pe Koszta

¹ Ugyanannak a forrásnak más helyén ez olvasható: „... Deserta sessio, melyen jó *Barana* fa házban lakik Martyin Petre nevezetű örökös jobbágy“.

² E két utóbbi erdő fáit „a szilvásiak megvévén mind levágták, a más kettőben pedig jó tűzifák találtaknak“.

³ Uo. *Szupt* alakban is.

Igritzi (sz.). a' Nyirfáknál (sz.) a' Déllön (sz.). a Czikla alatt (sz.). Szupt Koszta seu Gropa Czigli (sz.). La Meredus (sz.). Linge Funatze din Kovátse (sz.). La Sáros Kut (sz.). Szupt Sáros Kut (sz.). Szupt Koszta Czigli (sz.). La Gropa Czigli (k.). In Vallye Cseruluj la Mesztetzi (k.). La Puszte (k.). — in *Calcutura inferiori*: Lar (!) ritu mori (sz.). La Csepegés (sz.). La Ploptyés (sz.). In re (!) parajé (sz.). La Facze Burticsi (! sz.). La ritu olaruluj (sz.). Dupe Gredin (sz.). a' Szurdokban (sz., k.). a Hergő alatt (sz.). a' Borju kért (k.). a' Nagy Irtovány alatt (k.). a' Fördönél (k.). az Oltoványos Irtoványnál. La Remete (k.). a' Horgas Láb végiben (k.). a' Horgas láb (!) fejl (k.). La Rametze (sz.). Dupa Gregyini (sz.). La Hergo (sz.). Szupt Puszta la Kakasel (sz.). La More din Sosz (sz.). La Ploptsi (k.). La Szurduk (k.). La Puszte ketre Tők La Kukusel (k.). — Linge Ritu Igriczie (sz.). La Podu Igritzie (k.). In Loco Ploptsits (sz.). In Loco Rakottya dicto (sz.). In Loco Kerek Domb dicto (sz.). In Dellő Merezusilor (sz.). a' Sáros kutnál. a' Cserfűben. A Sáros kutnál kerek Dombon a' Déllön. a' Szurdok oldalában. a Szamos (!) tetőn (e.). a' Nagy Irtoványban. La Fatze funátzelor [uo.]. — 1790: in *Calcutura Superiori* versus Igritze: Lá Gura voji Cseruluj (sz.). Lá Mertzus (! sz.). Szupt de Szát (sz.). Szubt Czigle (sz.). Szubt Csup (sz.). Lá Merkuluj Bogdán (sz.). La Fátzá Igritzie (sz.). La Bodonkut (sz.). Lá Ke berek (sz.). Lá Végláb (sz.). — in *Calcutura inferiori* versus A. Tők: Lá Ritu Mori (sz., k.). La Csepeges (sz., k.). La Ploptyis (sz.). Intre Paraje (sz.). Lá Fatza Burtucsi (sz.). Lá Ritu Olaruluj (sz.). Dupe Grediny (sz.). — *Kaszáló*: La Puszte. Lá Puszte Szakmári. Lá Irtoaje. La Groptyile Czigli. La Irtás. — la Déllő Merezusilor. a' Sáros Kutnál. a' Cserfűben. Kerék Dombon. a' Déllön. a' Szurduk oldalában. in . . . Territorio Felső Tőkienzi Signanter in loco vulgo a' Szamos tetőn situatas [uo.]. — 1898: Remete. Puszta. Sáros. Diós. Verőfény. Hergő. Szurduk. Bodonkut. Cserfű [Kádár III, 22—3]. — 1899: *Utcák*: Nagy, Deesi, Puszta, Mező, Malom és Kis. — *Dülők*: Verőfény. Puszta. Remete.¹ Észak. Vidláb² [MNMúz. Népr. Oszt. Semayer gyűjt.]. — 1930: a patak. Feredő (a forrásból kifolyó víz összegyűlemlésével *feredő* hely keletkezik, s innen a forrás neve). Recsá. Csűr. Izvoare ~ Izvoară. Csorgó ~ Ciurgău, alsótői híd. igricei híd. Malozsa völgye. Cserfű ~ Valea cerului. Hegyek, hegyoldalak, tetők: Ploptyis ~ ua. Cigle ~ Țiglea. Kokosél ~ Cocoșel. Kerengut. Zgléámén ~ Sgleamen. Zépogya ~ Zápodea (tető). Somostető ~ Șomoștet. Nagyirtoány

¹ „Régen egy remete lakott itt“.

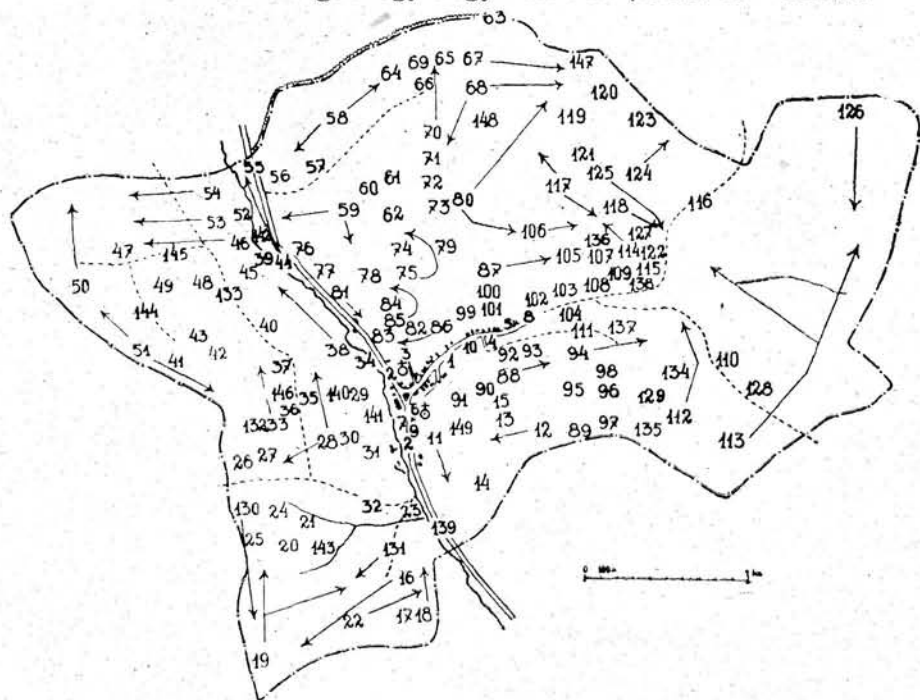
² „Úgy mondják, hogy a Vég családnak volt földje e dülőben“.

~ Nogyortoi. Ma k. és termőföld; ezelőtt kb. 30 évvel irtották, de már ekkor is ez volt a neve. Határ- és dűlőnevek: Hergő ~ Herdeu (sz.). Szurduk ~ ua. (k.). Remete ~ Remetea. Pusztá ~ ua. Mivel szőlőtermő hely volt, „Szöllő“-nek hívták; ma az egész gyümölcsös. Sároskút ~ Saraşcut (sz.). Vigláb ~ ua.; újabban Vidláb-nak is nevezik. Kerekdomb ~ Chereşdâmb (sz.). Kopaszdomb. Malomfár ~ Malomfár. Régen közelében malom volt. Mésztecsin; r. mesteacăn 'nyírfá', mesteceni 'nyírfák, nyires' (sz.). Delelő vagy Merezus. Vö. r. merez 'körülkerített „ganajos“ hely a szarvasmarhák számára.' Diósdűlő (sz.). Verőfény ~ Faţa (sz.). Észkan ~ Dos. Vö. r. dos 'hát'. Gyál ~ Deal (gyü.). Vö. r. deal 'hegyoldal'. Kasztye (gyü. az erdőben). Legelő ~ Legeleu (közlegelő). Csűr : a Csürnél. Régen egy csűr állott ott. Pop kertye ~ Gredinoaie. Régen az „olá pap kertye“ volt. Trecătoare (sz.). Rét ~ Fundu ritului (r., sz.) [MNy. XXVIII, 177].¹ — 1942 : 1. Dézsi-ucca ~ Drumu D'ęzului (u.). 2. Megye-út : Fő-ucca ~ Uliţa la Sîrbii (u.). 3. Templom sikátorja ~ Uliţora. A református templomhoz vez(et fel. 4. Szurduk sikátorja ~ Uliţora Surdukului (u.). 5. Mátyás sikátorja ~ Uliţora lui Măt'aş. Egy Mátyás nevű ember lakott itt. 6. Falu kútja ~ Fintina satului (kút). 7. Sztrázsa ~ Straža (fr.). 8. Remeteşjek ~ Rimet'eşii (u.). 9. Gát. Az országútnak az a része, ahol egy patak átfolyik rajta. Minthogy itt hid nincsen, a víz az úton, az itt lévő gáton át folyik az Igrice felől jövő patakba. 10. Udvari kert ~ Gred'inşia (kert). 11. Templom kútja ~ Fintina beşerişii (kút). 12. Hergőódal : Hergőódala ~ Țosta Herd'eşului (k., sz.). 13. Dijófájdók ~ La nuk (sz.). 14. Főrások ~ Izvoare (sz.). 15. Kakashegy ~ Kokoşel : Totoşel. 16. Akasztófa ~ Akastăi (sz.). 17. Akasztófadomb ~ Dîmbu akastăilor (sz.). 18. Álsótóki rét ~ Rîtu d'e kătă T'ok (k., sz.). 19. Ploptyis ~ Plopt'iş (l.). 20. Dobaji láb ~ Labu Dubojie (sz.). Dobaji nevű család ma már nincs a faluban.² 21. Burtuka réttye ~ Rîtu Burtuţii (sz., k.). 22. Akasztófagödre ~ Gröpa akastăilor (sz.). 23. Antikáné réttye ~ Rîtu Antiköji (sz., k.). Egy Molnár Antalné nevű asszonyról nevezték el. 24. Burtuka ódala ~ Țosta Burtuţii (sz.). 25. Burtukadombja ~ Dîmbu Burtuţii (l.). 26. Köblösi pusztá ~ Pusta

¹ Kádár VII, 22-3 részben alighanem átírt alakban néhány történeti helynévadatot közöl 1759-ből, 1788-ból és 1864-ből.

² E család a XVI–XVIII. században a falu egyik legjelentősebb birtokoscsaládja volt. 1569-ben Nyíresi Anna Dobai Simonné már perel az itteni Nyíresi-rész megszerzése érdekében. Úgy látszik, hogy itten a Dobaiakra leányágon és fiúsítással szállt részjórtság. A XVI–XVIII. századi Dobai-birtoklás során az itteni Dobai-részre nézve 1715-ből van utolsó adatunk. Ekkor azonban e rész már vásár vagy zálog címén többszörösen gazdát cserélt. Ettől kezdve a Dobai-család tagjai nem szerepelnek e falu birtokosai között [vö. Kádár VII, 16–8].

kätä Kubleš (sz., k., gyü.). 27. Csontosék kertyek ~ D'alu lui Čontoš (gyü.). Egy Csontos nevű emberé volt. 28. Kopazdomb ódala ~ D'imbu čel gol (sz.). 29. Tilálmaskert ~ Gardu tsariñi (sz.). 30. Kopazdomb gödre ~ Gropa d'imbului čel gol (sz.). 31. Kertek 'megett ~ După gred'iñ (sz.). 32. Köblösi út ~ Drumu Kublešului (út). Magyarköblös felé vezet. 33. Kopazdomb őrmója (e., sz.). 34. Tyiför réttye ~ Ritu lui T'ifor (sz.). 35. Pincék ~ Pevniťsa (sz.). A falusiak állítása szerint régen egy nagy ház volt itten. 36. Csürnél ~

Felsőtők helynévtérképe

Határa 1990 kat. hold

La šurá (sz.). Itt egy csűr állott. 37. Sinka dijófája ~ Nuku lui Šinkäu (sz.). 38. Pápréttye ~ Ritu popi (k., sz.). 39. Igriceji patak ~ Val'ea Igritsiei. A Kisigrice felől jövő patak. 40. Utak köszt ~ Între drumuri (sz.). 41. Cigla dombja : Cigla csúcsa ~ D'imbu Tsigli (e.) 42. Cigla ~ Tsigla (sz.). 43. Cigla gödre ~ Gropa Tsigli (sz.). 44. Bodonkút : Bondokút ~ Bundukut (sz., k.). 45. Kizsdéllő ~ Merezuš (k.). 46. Csérfű réttye ~ Ritu Văii Čerului (k.). 47. Hosszunylak ~ D'elnitsele al'ea lunž (k.). 48. Nyíres : Nyírezdomb ~ D'imbu mestęciñilor (sz.). 49. Kürtanyilak ~ D'elnitsele al'ea skurfe (k.). 50. Csérfű feneke ~ Fundu Văii čerului (e.). 51. Cigla érdeje ~ Păduřea Tsigli (e.). 52. Könyökek ~ La koturi (sz.). 53. Igriceji verő-

fény ~ Fatsa Igritsiei (sz.). 54. Igriceji észak ~ Dosu Igritsiei (sz.). 55. Igriceji híd ~ Podu Igritsiei (h.). 56. Rétfeneke (sz., k.). 57. Vigláb úttya ~ Drumu Viglabului (út). 58. Vigláb ~ Viglab (sz., l.). 59. Kiskörtés ~ Päruts (sz.). 60. Komör ~ Komori (l.). 61. Komörgödre ~ Gropa komorilor (l.). 62. Komördombja ~ Dîmbu komorilor (l.). 63. Szénafű árka ~ Päräu Finatselor (á.). 64. Szénafű kértye ~ Gardu Finatselor (l.). 65. Urak szénafűje ~ Finatsela al'ea domneșt (l.). 66. Szénafű bérke ~ Bärku Finatselor (l.). 67. Szénafű feneke ~ Finatsela al'ea mari (l.). 68. Szénafű ódala ~ Kosta Finatselor (l.). 69. Szénafű kúttya ~ Fintina Finatselor (kút). 70. Palásárok ~ Päräu spojeli (l.). 71. Szénafű ájja ~ Su Finatsä (l.). 72. Keringút : Keringőút ~ Kerengut (l.). Ma az útnak már csak az emléke van meg. 73. Bárótója ~ Täu baronului (tó). 74. Írtázsögödre : Jertázsögödre ~ Gropa jertașului (l.). 75. Írtázsödombja : Jertázsödombja ~ Dîmbu jertașului (l.). 76. Köves ~ Ptețrar (sz.). 77. Kereszt : Kerezdüllő ~ La kruče (sz.). 78. Keregdomb ~ Kereždîmb (sz., k.). 79. Sűjedés ~ Hîjiturile (tkl.). 80. Keringő ~ Kerengut (l.). 81. Sároskút ~ Šarașkut (sz.). 82. Jegenyézsödomb ~ La ploț (sz.). 83. Agyagas ~ La lut (sz.). 84. Szilvázsgödör ~ Gropa prușilor (l.). 85. Szilvázsdomb ~ Dîmbu prușilor (l.). 86. Pusztakert ~ Gardu Pusti (sz.). 87. Hegy alatt : Hegyájja ~ Su d'al (k.). 88. Fazakas réttye ~ Ritu Oláfului (k.). 89. Kisomező : Kismező ~ Kižmezeu (k., kevés sz.). 90. Agyagas ~ La lut (sz.). 91. Régi temető : Ocskatemető : Régi olá-temető ~ T'emefeș al veș (k.). 92. Papkértye ~ Gređina popi (kert). A román papé volt. 93. Jucikert : Jucikertye ~ Gređina lui Juțsi (kert). 94. Szürduk ~ Szurduk (k.). 95. Zəkarija pojanája ~ Poiana lui Zaharije (k.). 96. Szürdukódala ~ Kosta Surdukului (e.). 97. Tőki hegy ~ D'alu : D'alu di kätă T'ok (e.). 98. Szakadázsgyümöcsösse ~ Oltovaň (kert). 99. Meggyes ~ Žija (k., sz.). 100. Bogdánzóllője ~ Žija lui Bogdan (gyü., k.). 101. Kistó ~ Täuts (tó). A magyarok is ma már inkább a román névalakot használják. 102. Hörgösláb ~ Hogroșlab (sz.). 103. Kútárka ~ Päräu fintiňi (á.). 104. Szürdukárka ~ Päräu Surdukului (á.). 105. Nagyiratvány ~ Nođortoï (k., sz.). 106. Nagyiratvány ódala ~ Kosta Nođortoïului (e.). 107. Feredő ~ Feređeu (k., gy., forrás). Régen Szent György és újév napján kimentek ide az emberek, mert akkor állítólag felforrt a víz; mások szerint ez nagypénteken történt. 108. Remete ~ Remeta (sz.). 109. Izvor ~ Izvora (k., sz., forrás). 110. Tótfalusi út ~ Kărășea Văii (út). Bánffy-tótfalu ~ Valea-ra vezet. 111. Szürdukúttya ~ Drumu Surdukului (út). 112. Ponorok árka ~ Päräu Ponorilor (e.). 113. Somostet ~ Šomoșteț (e.). 114. Natykövek ~ La bolovaň (e.). 115. Köveggödre ~ Gropa ptețrilor (e.). 116. Dézsi út ~ Drumu D'ežului. A vár-

megye székhelye felé vezető út. 117. Zápogya ~ Zápoda (e., l.). 118. Cec : Cedzdombja ~ Tsets (e.). 119. Mñerläri (l.). 120. Tomané pojánája ~ Pojana Tomoli (l.). 121. Középor : Középpor ~ Kezepor (l., e.). 122. Denyila pojánája ~ Pojana luĭ Dănilă (k.). 123. Dancs ~ Danč (e.). 124. Ösvények ~ Kăraŭea (e.). 125. Ösvények árka ~ Părau Kărari (e.). 126. Zgleamăn (e.). 127. Kövegdombja ~ Dîmbu pŭetri (e.). 128. Békési pojána ~ Pojana luĭ Bikiš (k.).¹ 129. Mózsi pojánája ~ Pojana luĭ Moži. 130. Köblösi hegy ~ D'alu Kubleşuluj (sz.). Magyarköblös felé eső hegy. 131. Malomfár ~ Molomfar (sz.). Régen itt malom volt. 132. Miklósiútja ~ Jertăoiu luĭ Mikloš (k.). 133. Északúttya ~ Drumu Dosuluj (út). 134. Szálos ~ Saloš (e.). 135. Kapu d'aluluj (e.). 136. A gyertyámfánál ~ La karpăn (sz.). 137. Recsa ~ Reča (kút). 138. Csörgő ~ Čurgău (kút). 139. Álsótöki híd ~ Podu T'okuluj (h.). 140. Ódal ~ Pă koštă (sz.). 141. Falukúttya ~ La rîpă (kút). 142. Csérfű törka ~ Gura Văji Čeruluj (k.). 143. Árok-köz ~ Între părăje Egy árok neve. 144. Ciglaút ~ Drumu Tsigli (út). 145. Csérfű úttya ~ Drumu čeruluj (út). 146. Pénteki földök ~ Pămînturile Piñtikanuluj (sz.). 147. Kisszénafű ~ Fînatsele al'ea m'ič (l.). 148. Dilúj pojánája ~ Pojana D'ilqij (k.). 149. Templomnál ~ La beserika (sz.). A román templom mögött lévő földek [Hgy.].

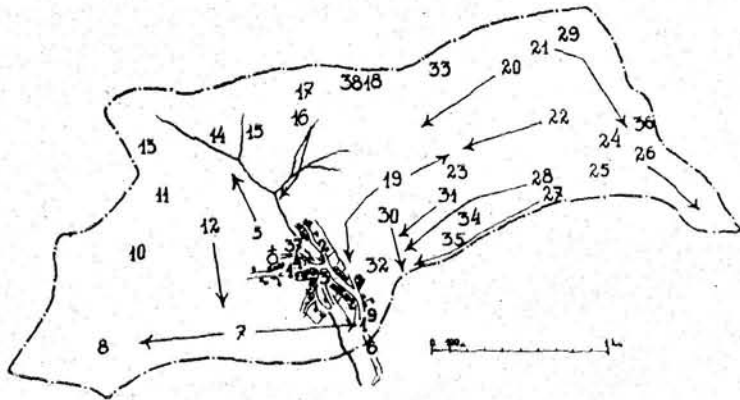
KISIGRICE

1379: *Igrichy* [CodDipl. V, 341]. 1405: *Igreçy* [BánffyOkl. I, 487-8]. 1405, 1406: *Igrechy* [i. h. 489, 491, 502]. 1511: *Igryk* [Kádár IV, 60]. 1536: *Igretzy* [uo.]. 1549 körül: *Egricz* [uo.]. 1577: *Igricz* [uo.]. 1590: *Igrichy* [uo.]. 1616: *Igricz* [uo.]. 1720: *Igricze* [Bf. I. Bánffy Farkas conscr.]. 1808, 1837, 1899: *Igricze* [Lipszky. — Hodor 598. — ErdHnt.]. 1831: *Igrítze* ~ *Igrítzá* [ConsTrans.]. 1835: *Igrítze* [Hodor lt.]. 1839: *Igrítze* : *Igrítza* ~ *Igrítzie* [Lenk]. 1877 körül: *Igricze* ~ *Igrítia* [Dvorsák, Hnt. 618]. 1909: *Igricze* ~ *Igríta* [MoldTog.]. 1913: *Kisigrice* [Hnt.]. 1921: *Kisigrice* ~ *Igríta* [Martlstr.]. 1942: *Igrice* ~ *Igritsia* [Hgy.].

1720: egy erdő, mellyet András Erdejenek hívnek Koblös felől esik. Kicsera (e.). Boba (e.) [Bf. I. Bánffy Farkas conscr.]. — 1835: In fátze (sz.). In fátze (k.). Lá Pirhugyistye (? k.). In Doszu Bebgijuluj (k.). — a Felső Forduloban: Pé gyálu Bészeritsi (sz.). Gyelnyitzá in fátze (sz.). In dosz (sz.). Pingé Pereu in fátze (sz.). Pé gyálu Porkuluj (sz.). Pé gyálu porkuluj máj in Szusz (sz.). Pé gyin szusz gyé drumu Olprétuluj egy felől (szomszédja)... az Utt (sz.). Pé pitoru Bébgyijuluj (sz.). In gyálu murguluj (sz.). — az also For-

¹ A Békési-család tagjai az 1731—1837 közötti időközben szerepelnek mint e falu részbirtokosai [vö. i. h. 18—20].

duloban: Pédosz (1 sz.). Gyin Zsosz gyé Szát gyelnyitzá (sz.). Pé gyálu porkuluj (sz.). Lá kéeruse (sz.). Pé Szupt Finátze (sz.). In gyálu Luntsi (sz.). Peszte Pereu Szpojéli ez ros sz haszonvehetetlen helyi (sz.) [Hodor lev.].¹ — 1942: 1. Ulitsa kätä T'ok (u.). Felsötök ~ T'oku d'e sus felé vezet. 2. Ulitse kätä Buduš (u.). Bujdosra vezet. 3. Fintina satuluj (kút). 4. Uličora kätä beserika (u.). 5. D'alu beseriči (sz.). 6. Podu T'okutuluj (h.). Felsötök felé esik. 7. Dosu (sz.). 8. D'alu mestęčińilor (e.). 9. D'elńitsele (sz.). 10. Monăreaska (e.). 11. Huhurezu (e.). 12. Val'ea (l.). 13. Kležija (e.). 14. Boba (e.). 15. Dosu Bobi. 16. Val'ea Budušuluj (sz., k.). 17. Fundu rítuluj (k.). 18. Kičera (e.). 19. D'alu porkuluj (sz.). 20. Pt'ičoru Băbdijuluj (sz.). 21. Băbolna ~ Băbd'iu (sz.). Az 1437-i parasztlázadásban nevezetes

Kisigrice helynévtérképe

Határa 793 kat. hold

szerephez jutott hegy. A helyi népi vélekedés szerint itt verték meg a románokat a magyarok, és azóta az övék Erdély.² 22. Grępa Gańi (sz.). 23. D'alu Čora (sz.). 24. Finatsa (sz., k.). 25. Lunka (sz., k.). 26. Dumbrava (e.). 27. Val'ea Băbdijuluj (á.). 28. Pt'etra : Pt'etra-rele (sz., k.). 29. Tău Băbd'ijuluj (tó). A helyi vélekedés szerint a magyarok és románok harcának befejezése után ebbe a tóba dobták bele a küzdő felek fegyvereiket. 30. Părau spojeli (á., k.). 31. Părau Pt'etraruluj (á.). 32. Pă d'al (sz.). 33. D'alu murguluj (sz.). 34. Kostišurł (k.). 35. Grępe (k.). 36. Prihod'iša (k., sz.). 37. Burtuka (kút). 38. Bobd'itsa (sz.) [Hgy.].

¹ Kádár III, 65 is közöl néhány helynévadatot 1864-ből.

² A hegy és a környék képét l. Makkai László, Belső-Szolnok és Doboka megye a középkorban a „Szolnok-Doboka magyarsága“ című mű (szerk. Szabó T. Attila) 64. l.-ja után.

LOZSÁRD

1279: terrae vacuae eiusdem castri (t. i. Doboka) *Lusad* nuncupate.¹ terra *Lusad* [Ub. I, 137—8]. 1371: poss. *Lusad* [TelekiOkI. I, 167]. 1429, 1524, 1538: poss. *Losad* [i. h. 521, II, 393]. 1485: poss. *lwsath* [Dl. 27372/EM.]. 1507: possessio *Losad* wolachalis [Dl. 26825/EM.]. 1597—8, 1648: *Losard* [JósHb. Fasc. III. No. 39—41, 57.— Kádár V, 82]. 1616: *Lozard* [Kádár, i. h.]. 1618: *Rosald* [uo.]. 1717: *Losárd* [i. h. 64]. XIX. század első fele: *Lósárd* [Sombory lev.]. 1808: *Losárd* ~ *Losérgye* [Lipszky]. 1831: *Losárd* ~ *Luzsérdgya* [Cons-Trans]. 1837: *Lozsárd* ~ *Luzserdy* [Hodor 603]. 1839: *Losárd*: *Lozsárd*: *Lozárd* ~ *Lusergye* [Lenk]. 1877 körül: *Lozsárd* ~ *Luzserdje*: *Losiardu* [Dvorzsák, Hnt. 619]. 1899: *Lozsárd* ~ *Luzsergye* [ErdHnt.]. 1909: *Lozsárd* ~ *Lojard* [MoldTog.]. 1913: *Lósárd* [Hnt.]. 1921: *Lozsárd* ~ *Lojard*: *Lujerd* [MartIstr.]. 1942: *Lozsárd* ~ *Lužerd'* [Hgy.].

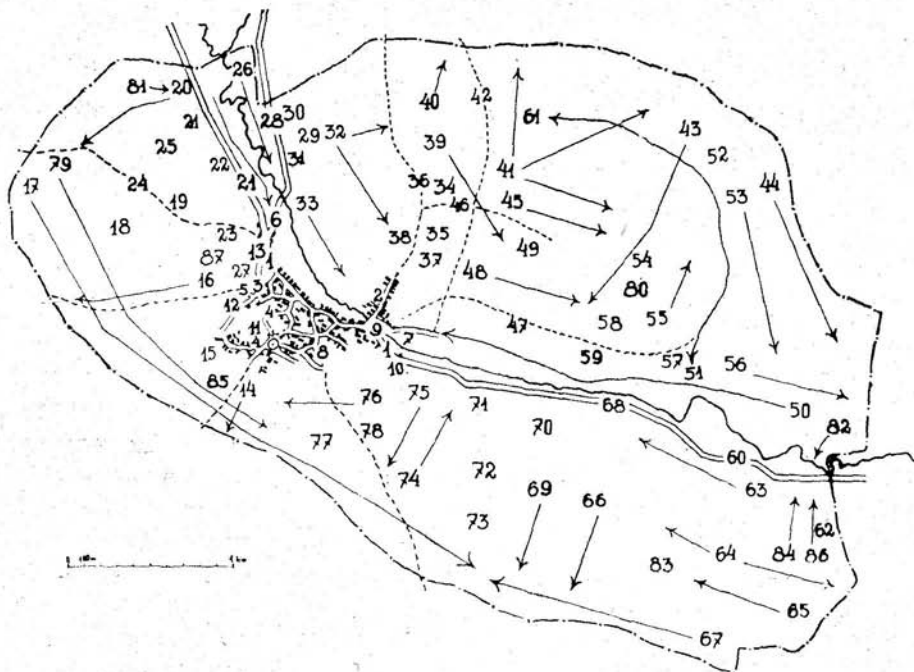
XIX. század első fele: A' Felső v(agy) Moro felöll valo Forduloban: Dupe Vályé (sz.). Pé Gropá Aléxaji (sz.). Lá Pereu Burli (sz.). Szupt Ripty (sz.). Szupt Gurujetzé (sz.). Intré Peráje (sz.). Dupé Gyál (sz.). Intré Hotáre (k.). Lá Rit (k.). — Az alsó v(agy) Jenő felöll valo Forduloban: In Szusz si in Zsosz nevü helyben (sz.). Pélinge (!) Rit (sz.). Lá Périsor (sz.). Pé Vályá pé Kasztá Máre (sz.). Lá Gyálu gyé Mislok (k.). In Pérj (k.). Lá Sirisurj (k.). Lá Sztupéturá in Gyelnyitze (k.). In Ritu Gyin zsosz (k.) [Sombory gyűjt.]. — 1898: Gura Funáczilor. Széna Füvek. Pareu Hadi. Facza Stupatári (!). La Styube. Valea Osuluj. In árpás. Alsó rét. La Csurgó. Facza Máre. Gropa ketri Móró. Sub Ripty [Telekkönyvi vázlatok]. — 1930: La tranşee². Faţă. La fântână. Valea osoiu [uo.].³ — 1942: 1. Ulitsa mare (u.). 2. Ulitsa školi (u.). 3. Ulitsa Băci (u.). 4. Ulitsa Bigăuluj (u.). 5. Ulitsa Dorńi (u.). 6. Ulitsa la Birlęa (u.). Ónok ~ Birlęa-ra vezet. 7. Ulitsa d'i pă rit (u.). 8. Ulitsa kätä Lona (u.). 9. Míndru kură (kút). 10. Gírla (kút). 11. Bigău (kút). A falusiak szerint ez orosz név. 12. Băka (kút). 13. Podu al mare: Podu d'in sus: La kruče (h.). 14. Gardu tsarińi (l.). 15. Fíntina oşilor (kút). A juhokat itt itatják. 16. Pă kőstă (l.). 17. D'alu Dăbiči (l.). Doboka felé esik. 18. Fruńta kopakului (l.). 19. Fíntina ţitelor (kút). Itt itatják a marhákat. 20. Gropa Morouľui (l., sz.). Moró felé esik. 21. Drumu Morouľuj (út). Moróra vezet. 22. Fíntina Muri (kút). Az utótag egy asszony csúfneve volt. 23. Čurgăoaş (sz.). 24. Drumu čurzi (út). Itt megy a csorda

¹ Más forrásban ugyanez az oklevél-részlet: „... terre vacue eiusdem Castri, *Lusad* nuncupate [HazaiOkm. VI, 240].

² Ezt a nevet sohasem használták.

³ Kádár V, 95 i. közöl néhány helynév-adatot 1732-ből.

a legelőre. 25. Su riptf (sz.). 26. La koturî (k., sz.). 27. După d'al (sz.)
 28. Drumu Bîrli (út). Ónokra vezet. 29. Budalău (sz.). 30. Kležija
 popi (sz.). 31. Kležija beșeriči (sz.).¹ 32. Pă gropă (sz.). 33. Fatsa (sz.).
 34. D'asupra Čurgăului (sz.). 35. La Čurgău (sz.). Forrásos hely. 36.
 Drumu Čurgăului (út). 37. Su Čurgău (sz.). 38. Baja (k.). Kőbánya
 volt it en. 39. Lazurî (sz.). 40. D'alu Božoruluj : Kasa în d'al (sz.).
 41. Koñfiñit (sz.). Közös legelő volt. 42. Drumu Tsibulăului (út).
 A nagyiklódi Cibulóba vezet. 43. Pusta (l.). 44. Perișor (e.). 45. Pă

Lozsárd helynévtérképe

Határa 2286 kat. hold

d'al (sz.). 46. Drumu mînzăriej (út). 47. Drumu rituluj (út).² 48. Arpaș
 (sz.). 49. Mînzărie (sz.). 50. Ritu d'in žos (k.). 51. Val'ea Oșoltsu-
 lui (p.). 52. Pădurit (l.). 53. Su Perișor (l.). 54. Horgoš (l.). 55. Su
 kőste (l.). 56. Fatsa Inăului (l.) Szamosjenő ~ Inău felé esik. 57.
 Fîntîna la kornu rituluj (kút). 58. Slařina (sz.). 59. Ritu taurilor (sz., k.).
 60. Drumu Inăului (út). Szamosjenőre vezet. 61. Păraș Ștubelijuluj (ă.).
 62. Fîntîna su pădure (kút). 63. Su Finatsă (sz.). 64. Pădurea Fina-
 tselor (e.). 65. D'asupra păduri (sz.). 66. Finatsă (sz., k.). 67. D'alu
 Loñi (sz.). 68. Podu Kimpanuluj (h.). 69. D'alu d'i m'izlok (sz., k.).

¹ A 30 és a 31 jelzette terület a görög katolikus egyháze.

70. Tabla Kišuluĵ (sz.). 71. Tabla Viktori (sz.). Egy Hosszú Viktória nevű asszonyé volt. 72. Gura Fînatselor (sz.). 73. Tabla Loňanuluĵ : La lab (sz.). Egy kendilónai emberé. 74. Părău Kirligăturilor (á.). 75. Kirligături (sz.). 76. După sat (sz.). 77. Grōpa čuruluj (l.). 78. Drumu Loňi. Kendilónára vezet. 79. PășuŃe (l.). 80. Źi : Pă la Źi (l.). 81. Kal'ęa popfilor (sz.). 82. Stupătura (k.). 83. La perĵ (sz.). 84. Părău Hadi (sz.). 85. Drumu mori (út). Itt mennek a dobokai malomba. 86. La řiriř (sz.). 87. Īntre părăje (sz., l.) [Hgy.]¹

MAGYARSZARVASKEND

1371: Thomas filius Raphaelis de *Kend* [TelekiOkl. I, 167]. 1397: Gregorius de *Kend* et Iacobus de Zenthmiclos iudices mobilium com. de Doboka [i. h. I, 259]. 1589, 1754: *Kend* [Mike gyűjt. Reg. Arend. — Conscr. III, 76]. 1808: *Kend* ~ *Tyendu* : *Kendru* [Lipszky]. 1831: *Kend* ~ *Tyendra* [ConsTrans.]. 1837: *Szarvas Kend* ~ *Tyendrű* [Hodor 599]. 1839: *Szarvas-Kend*, auch nur *Kend* ~ *Kendru* : *Tyendru* [Lenk]. 1877 körül: *Szarvaskend* ~ *Chendru* : *Kendru* [Dvorzsák, Hnt. 619]. 1899: *Szarvaskend* ~ *Kendru* [ErdHnt.], 1909: *Szarvaskend* ~ *Chendru* [MoldTog.]. 1913: *Magyarszarvaskend* [Hnt.]. 1921: *Magyarszarvaskend* ~ *Chendru* [Martlstr.].

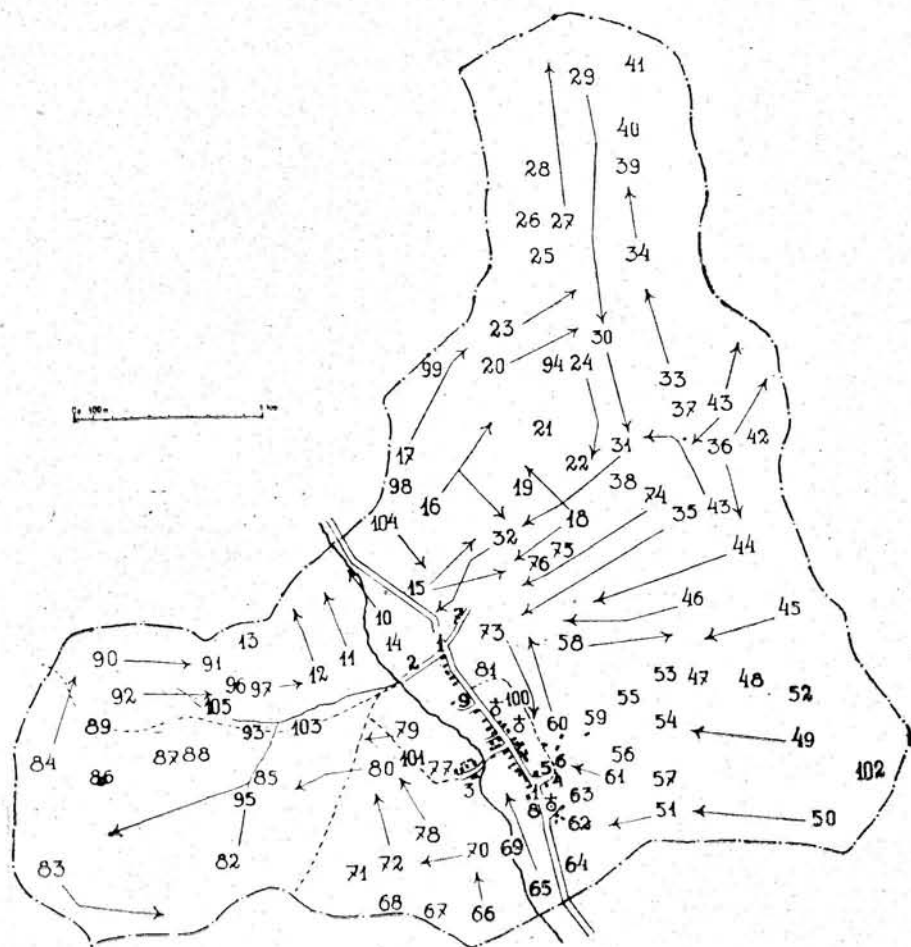
1899: Lá árin. Lá Borte. Lá fáczé. Sieszu linga Szátu. Lá Gogánu. Lá Csetáte. Lá bugle. Lá funác. Lá Temeteu [Telekkönyvi vázlatok].² — 1942: 1. Fő-ucca ~ Drumu prin komună (u.). 2. Kőblösi-ucca ~ Uličora după Bękę (u.). A Magyarkőblös felé vezető utca; a Beke néhai Sípos Miklós gúnyneve volt. 3. Kis-ucca : Túl a patakon ~ Uličora (u.). 4. Az árkon ~ Pă părău (u.). 5. Börtánál : Temető-út ~ Ulitsa pă Borta (u.). 6. Borta ~ Borta (kút). 7. Vőgy-ucca ~ Ulitsa kătă Rĵtu satuluĵ (u.). 8. Templomhíd ~ Podu besęriči (h.). A római katolikus templomnál lévő kút. 9. Nácsinál ~ Uličora la Nači (u.). Sípos János csúfneve : Năcsi. 10. Tér ~ řes (sz.). 11. Békás ~ Broskar (sz.). 12. Csere ájja ~ Su Čiref (e.). 13. Csere ~ Čiref (e.). 14. Nyilak ~ D'elňitse (sz.). 15. Csörgő ~ Čurgău (kút, sz.). 16. Verőfény ~ Fatsa (sz., l.). 17. Bliduc ~ Bliduts (e.). A falusiak szerint a tatáro'k itt kőből tányérokot faragtak. 18. Vőgy ~ Pă vale (sz.). 19. Bărătura (sz.). 20. Tó ~ Tău (l.). 21. Kocsizsdombja ~ Īmbu Kočiřuluĵ (l.). 22. Kocsizsdomb alatt ~ Su Īmbu Kočiřuluĵ (sz.). 23. A kőbe ~ La pľatră (e.). 24. Bikakút ~ Fintĵaa tauruluĵ (l.). 25. Pojana kofetsuluĵ (k.). 26. Gyertyános : Kőrpényes ~ Kerpiňiř (k., e.). 27. Kosár:

¹ Közlő: Muntean Gábor (42) és Szűcs Vazul (45); mindkettő román nemzetiségű.

² Kádár VI, 289 is közöl néhány helynévadatot 1864-ből.

Kisajátított érdő ~ Fortsata : La košar (e.). 28. Bika gyertyánossa ~ Pojana Kerpiňišuluj (k.). Állítólag csak 1932 óta szolgáltatja a falu bikájának a takarmányt. 29. Kosár árka ~ Părău Košaruluj (á.). 30. Kő árka ~ Părău pŕetri (á.). 31. Vögy árka ~ Val'ea găzdukuluj (á.). 32. Csörgő árka ~ Părău Čurgăuluj (e.). 33. Báró ódala ~ Kŕsta baronuluj (e.). 34. Kizsbörta ~ Borta m'ikă (e.). 35. Észak ~ Dosu (e.). 36. Tatárkút ~ Tatarkut : Tartakut (e.). 37. Pojana Krenži (k.). E helynév utótagja csűfnév. 38. Pojana Găzdukuluj (k.). Az utótag gűnynév. 39. Nagybörta ~ Borta mare (e.). 40. A háznál ~ Pădurea la kasă (e.). 41. Nagyérdő : Lónaji érdő ~ Pădurea Loňi (e.). A kendilónai gr. Teleki-családé volt. 42. Pap-pojánája ~ Pojana popi (k.). 43. Tatárkúti árok ~ Părău Tatarkutuluj (á.). 44. Csonkalig ~ Čonkalig (e., sz., k.). 45. Csupa ~ Čupagău (sz.). 46. Veresódal ~ Kŕsta rošije (sz., e.). 47. Dongari ódala ~ Kŕsta luŕ Dŕngŕri (sz.). A Dongari egy már meghalt Szántó nevű ember gűnyneve volt. 48. Ház mellől való nyilak ~ D'el'ňitsele d'i după kasă (sz.). 49. Szénafű ~ Finatsele (sz.). 50. Körös ~ Kereš (l.). 51. Magyarós ~ Măderuš (l.). 52. Futó ~ Futău (sz., l.). 53. Dongari ódala alatt ~ Su Kŕsta luŕ Dŕngŕri (sz.). 54. Fintina mošuluj (sz.). 55. Liváda ~ Livada (sz.). 56. Dumnyikút ~ Fintina la Dumňikut (kút). 57. Magyarós alatt ~ Su Măderuš (l.). 58. Veresódal alatt ~ Su Kŕsta rošije (sz.). 59. Szöllők ~ Kŕsta žiji (sz.). 60. Temetőnél ~ La femeteŕ (sz.). 61. Az árkon ~ Pă părău (sz.). 62. Kert megett : Fejűl a kerten ~ După ŕeŕt (sz., l.). 63. Kert ~ T'ŕt (sz.). Uradalmi kert volt. 64. Esztényi láb ~ Labu d'i kătă Stoiană (sz.). Esztény ~ Stoiană felé esik. 65. Alsórét ~ Ritu d'in žos (k.). 66. Túl a pataki láb ~ Labu d'i păstă vale (sz.). 67. Bugles ~ Bugleš (k.). 68. Bugles felett ~ D'asupra Buglešuluj (sz.). 69. Pátűj kűt্যা ~ Fintina d'ila Ritu Patuluj (kút). 70. Pátűj réttye ~ Ritu Patuluj (k.). 71. Várhegy ~ Četafe (e., k.). A falusiak szerint a világ teremtetésekor egy várat építettek ide. Minden hét évben egyszer megnyílik egy kapu, és akkor be lehet menni ebbe a várba. A kaput egy kelet felé néző óriási kő zárja el. 72. Várhegy alatt ~ Su Četafe (sz.). 73. Kertek megett ~ După gređiň (sz.). 74. Észak alatt ~ Su Dos (sz.). 75. Falu réttye ~ Ritu satuluj (k.). 76. Falu kűt্যা ~ Fintina la Ritu satuluj (kút). 77. Malam réttye : Malom réttye : Malami rét : Malomi rét ~ Ritu mori (sz., k.). Egy vizimalom volt itt. 78. Rendek ~ Rinduri (sz.). 79. Felsőrét ~ Ritu đin sus (k., sz.). 80. Várhegy alatti észak ~ Dosu đe su Četafe (sz.). 81. Cserébgűyárnál ~ La arină : La čiripură (sz.). Itten állítólag egy téglagyár volt. 82. Giska (e., k.). Az alsótőkiek Gogán-nak mondják. 83. Buzakút ~ Buzakut (l.). 84. Cigla ~ Tsigla (e.). 85. Főrcátészak ~ Dosu d'im for-

tsata (l.). 86. Pojény ~ Pojeń (sz.). 87. Csizsmadija kúttya ~ Fintina Cižmašuluj (kút). Az előtag néhai Szántó György csúfneve volt. 88. Kistér ~ Šesuts (sz., k.). 89. Cigla alatt ~ Su Tsigla (sz.). 90. Köblösi hegy ~ D'alu Kublešuluj (sz.). Magyarköblös felé esik. 91. Bandiné gödre ~ Gropa Bondžii (sz.). 92. Mazaristya ~ Mazarište (sz.).

Magyarszarvaskend helynévtérképe

Határa 2036 kat. hold

93. Köblösi út ~ Drumu Kublešuluj (út). Magyarköblös felé vezet. 94. Kamara ~ Komora (l.). Itt kincset találtak. 95. Gogán árka ~ Părău Goganuluj (á.). 96. Pap réttye ~ Ritu popi (k.). 97. Csere verőfénye ~ Fatsa Čirefuluj (sz.). 98. Hegy vége ~ Kapu d'aluluj (e.). 99. Cikó gödre ~ Gropa Tsikajuluj (e.). 100. Kertek megetti út ~ Drumu pe după gređiń (út). 101. Túl a pataki út ~ Drumu dī după

vale (út). 102. Fintina Albuluj (kút). 103. Juhak kúttya ~ Fintina oijlor (kút). 1932 óta itt itatják a juhokat. 104. Határkösztt ~ Între hotarã (sz.). 105. Pojényok árka ~ Pãrãu Pojenilor (á.) [Hgy].¹

MORÓ

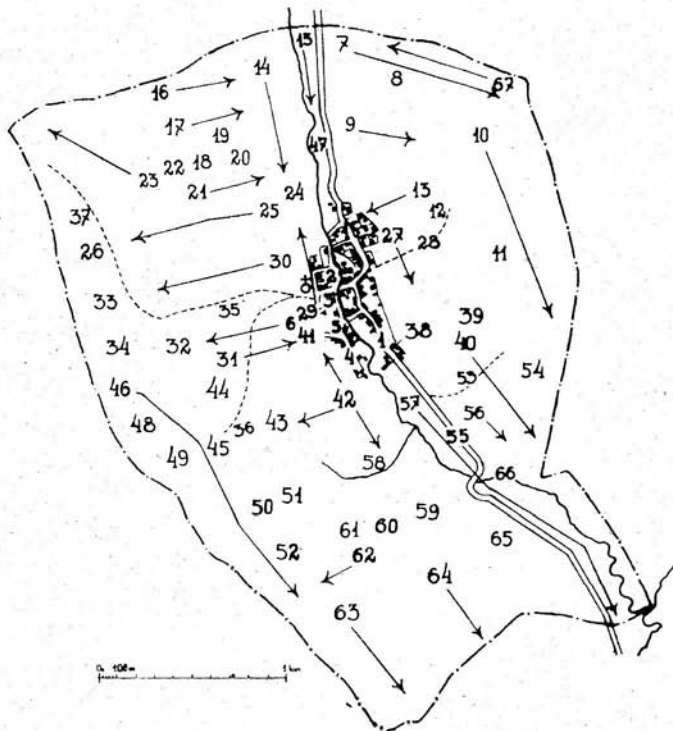
1352: poss. *Morou* [Ub. II, 87]. 1369, 1370: Johannes filius Michaelis de *Marou* [Ub. II, 332. — BánffyOkl. I, 289. — TelekiOkl. I, 163]. 1411: Gregorius de *Maro* [TelekiOkl. I, 376]. 1413: Stephanus de *Marow* [Ub. III, 581]. 1423: Johannem de *Marov* [TelekiOkl. I, 467]. 1493: poss. *Maro* [BánffyOkl. II, 313]. 1616: *Maro* [Kádár V, 138]. 1808: *Máro* [Lipszky]. 1831: *Máro* ~ *Marou* [Constans.]. 1837: *Maró* [Hodor 603]. 1839: *Maró* : *Máro* [Lenk]. 1877 körül: *Moró* ~ *Mareo* : *Mareu* : *Moreu* [Dvorzsák, Hnt. 619]. 1899: *Moró* : *Maró* ~ *Mareu* [ErdHnt.]. 1913: *Moró* [Hnt.]. 1909, 1921: *Moró* ~ *Morãu* [MoldTog. — MartIstr.]. 1942: *Moró* ~ *Morou* [Hgy].

1900 körül: Csurgó. Faczia din zszsz. Kapu funaczilor. In keru. Liptis Tyisordó. La Krucse. Doszu Drakuluj [Kádár V, 143]. — 1913: Ketre pojána Birlu. Ritu csel mare. Ritu csel mik. Doszu peste valea. Funaczile szatuluj. Doszú in szúsz de szátú. Ritu din szusz. Facza de ketre Sztojána [Telekkönyvi térképvázlatok]. — 1942: 1. Ulitsa mare : Pîngã drumu tsãri (u.). 2. Pãstã vale (u.). 3. Uliçora la Fînatã : Uliçora pã la beserika (u.). 4. Uliçora pã la Trãian (u.). Egy itt lakó emberről neveztek el. 5. Fintina satuluj (kút). 6. Kaparãuluj (sz.).² 7. T'isãrdãu : Dupã T'isãrdãu (sz., l.). 8. Fintina d'i dupã T'isãrdãu (kút). 9. Dilmã (sz.). 10. Pã d'al (l.). 11. Ripa galbenã (l.). Szakadásos hely. 12. Fintina çurzi (kút). 13. Perișor (sz.). 14. Ritu d'in sus (sz., k.). 15. Kofej (sz.). 16. Liptiș. Vö. az esztényi Lepényessel. 17. Pãrãu Liptișuluj (á.). 18. Kãrpãnaș (sz., l.). 19. Dupã Kãrpãnaș (l.). 20. Su Kãrpãnaș (l.). 21. Pãrãu Kãrpãnașuluj (á.). 22. Kopaçi çei rarã (l., sz.). 23. Jertãoje (l., sz.). 24. La iaz (sz., k.). Régebben itt malom volt. 25. Strînturã (sz., k.). 26. Zãzurișt (e., k.). 27. Mojnë (l.). 28. Drumu çurzi (út). 29. Kõștea beserici (k.). 30. Kopaçel (sz.). 31. Pãrãu d'ila Kaparãu (á.). 32. La gard (sz.). 33. Pfiçoru Rãtunduluj (e., k.). 34. La pojana (e., k.). 35. Drumu kopaçeluluj (út). 36. Drumu Fînatelor (út). 37. Drumu Jertãojelor (út). A 35. folytatása. 38. Dupã sat : Dupã gređiñ (sz.). 39. Sãrãturã (sz.). 40. Fatsa (sz.). 41. La burtuka (kút, sz.). 42. Kõștea latã (sz.). 43. Kležija popi (sz.). Ezt a görög katolikus pap használja. 44. Kležija diakuluj (sz.).

¹ Közlő: Sípós János Princsi (36) magyar, Bota István (54) román és Sípós György Nemes (67) magyar nemzetiségű.

² Gergely jegyzetében a *Kapu pãrãului*-ból származtatja.

A görög katolikus kántor földje. 45. Finatsă (sz., k.). 46. Pădufeșă din Hordobaja (e.). 47. Dîmbu kruči (k.). 48. Kărafeșă Dabiči (e., út). Doboka felé esik. 49. Gröpe (e.). 50. La seč (k.). 51. Dudașă (k.) 52. Jertăoju Kîrlanului (k.). Cărlan nevű család élt a faluban. 53. Drumu dila Čurgău (út). 54. Čurgău (l.). 55. Drumu lung. Az országot neve. 56. D'asupra rîtului (sz.). 57. Rîtu din žos (k.). 58. Părau žișiñeilor

Moró helynévtérképe
Határa 1258 kat. hold

(á.). 59. Žișiñej ('Meggyes'). 60. Su finatsă (sz.). 61. Finatsă (k.). 62. Nasu drakului (k., e.). 63. Kapătu păduri (l.). 64. Kristutsa : Kristutsa (sz.). 65. Tabla lui Kañeu (sz.). 66. La Vad (k.). 67. T'orfanăș (l.). Az esztényi Gyertyános folytatása [Hgy.].¹

ÓNOK

1369, 1370: Barabas de *Olnuk* [BánffyOkl. I, 289, 292]. 1371: poss. *Olnuk*. Barabas filius Johannis de *Olnuk* [TelekiOkl. I, 167]. 1398—1401: Paulus de *Olnok* [i. h. 270, 273-4, 277, 281-2. — Ub. III, 223]. 1405: Gregorius aut Petrus filii Barnabae de *Olnuk*

¹ Közlő: Morar György (36) román nemzetiségű.

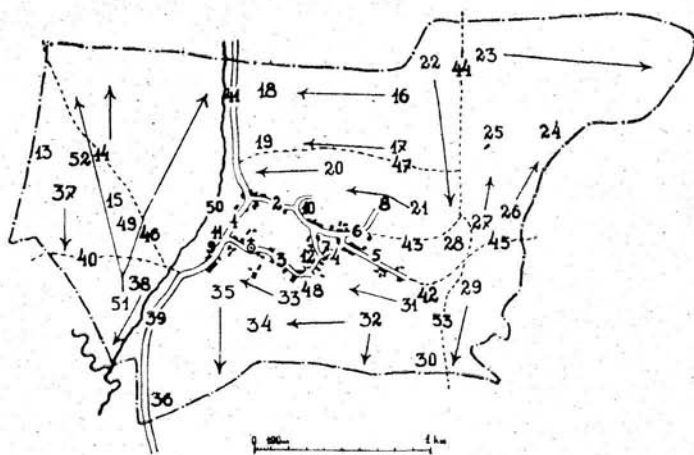
[BánffyOkl. I, 488, 491]. 1440: Michael seu Andreas sive Petrus de *Olnok* [i. h. 633]. 1460-1, 1464, 1467: Michael Herczeg de *Olnok* [i. h. II, 24, 44, 64, 90]. 1461: Albertum Bereczk in *Olnok* [i. h. II, 45]. 1478: Johannes Hercheg de *Olnok* [i. h. II, 199]. 1751: *Onok* [Bf. I.]. 1754: *Onak* [Conscr. III, 42]. 1769: *Onok*: *Onak* [SzékNemzMúz. Cs. Szabó lev.]. 1803: *Onak* vel *Unok* ~ *Unokul* [Lipszky]. 1831: *Onák* ~ *Birle* [ConsTrans.]. 1837, 1839: *Onak* ~ *Birle* [Hodor 625. — Lenk]. 1877 körül: *Onok* ~ *Onak-Birle*: *Onak-Birlea* [Dvorzsák, Hnt. 619]. 1899: *Onak* ~ *Birle* [ErdHnt.]. 1909, 1921: *Ónok*: *Onok* ~ *Bárlea* [MoldTog. — MartIstr.]. 1913: *Ónok* [Hnt.]. 1942: *Ónok* ~ *Birle* [Hgy.].

1751: Felső forduló Tötör felől: in Rindu de Mislok (sz.). — Alsó forduló Moró és Losárd felől: Szuj Padure Popinál (sz.). Czibulob(an) (sz.). — A Vale furcsiban (sz.). Intre Padure (k.). Szupt Rozor (k.). Czibulo. Czubulob(an) [Bf. I.]. — 1754: a puszta Czinterem mellett való Uttza. a Viz árka. a' Falu nagy Uttzája. a' Bojgó Pintye házához bėjáró út. a' Falu fel járo uttzája. A Tötör felé való Forduloban: A Csupos allyán (sz.) [Conscr. III, 42].¹ — 1769: Felső vagyis Tötör felől való Fordulóban: Szü Berek alatt (sz.). A Pojában (sz.). A Déllöben (sz.). A Szilas alatt (sz.). A Dio fánál (sz.). Az Akasztó fa alatt alol (szomszédja) a Berek (sz.). Patak mellett (sz.). Hosszu földek között (sz.). Középső Táblában (sz.). Parkalátra (!) menő rendben (sz.). Az Retben (sz.) alol (szomszédja) az Falu réttye (sz.). Az Kertre Menőben (sz.). Az Ut mellett Tötör felől (sz.). Csupos alatt (sz.). A Porkolát kertre menyen véggel (sz.). Az Huszár Márton kerettyire rug véggel (sz.). — Az alsó Fordulóban: A Csorgonál (sz.). Az Középső Táblában (sz.). A Réten (sz.). Losárd felől való Táblában a Gödrön (sz.). A Pap erdeje vegiben (sz.). A Pap erdeje mellett (sz.). Az Csubulo tetőn (sz.). a Furcsa Patakan való Völgyben a Csorgonál (sz.). A Furcsa Patak mellett (sz.). To Gátban (sz.). a Czupuloban ~ Czubuloban (sz.). Az oldalban Maro felől (sz.). — Kaszálók: A Csubuloban. Az Erdő között. A Nagy Erdő alatt. az Erdőből irtott egy kaszálócska az Csupos alatt. Az Szénafüven. Csupos alatt a Cseresnye fánál. Két Erdő között. Padura Popi (e.) [SzékNemzMúz. Cs. Szabó lt. — Bf. I.]. — 1898: Facza Morouluj. Doszu mislok. Facza tyoltyusuluj. Funács. Csibulo (tán egykor elpusztult Csobolo falu helye) és Facza Lozsárduluj, dülők. Pap erdeje (erről azt állítják, hogy azért nevezik Pap erdejének, mert ez a falu legmagasabb része) [Kádár V, 291].² — 1942: 1. Ulitsa d'in žos:

¹ A vallatásos birtokösszeírás tanúi. Michaél (60), Franciscus (56) Stephanus (42) és Joannes (37) Huszár, Bojgó Pintye (90), Moldován Irimie (60) és Michaél Szabo (38).

² Kádár V, 291 nyilvánvalóan ártírt alakban még néhány 1516-ból, 1534-ből és 1589 körülről való helynév-adatot közöl.

Ulitsa mare (u.). 2. Ulitsa la Gîrla (u.). 3. Ulitsa pã la beserika (u.). 4. Ulitsa d'ila skola (u.). 5. Drumu tsãri (u.). 6. Ulitsa la Ilije (u.). Egy most is élõ Ilije 'Ilyés' nevű emberrõl nevezték el. 7. Buna (kút). 8. Fintîna în d'al (kút.). 9. Fintîna d'in žos (kút). 10. Fintîna d'in Gîrlã (kút.). 11. Straža (fr.). 12. Uliçora (u.). 13. Çurgãu (kút). 14. La spojele (sz.). 15. Žija (sz., szõ.). 16. Grope (l.). 17. Tãjeturî (l.). 18. Tabla Vãskãñaska (sz.). Egy már meghalt Vãscan nevű emberõl kapta nevét. 19. Su Tãjeturî (sz.). 20. Kõsta (l.). 21. Dupã gre-d'in (sz.). 22. Rãzõre (l). 23. Fînatsã (sz., k.). 24. Labu (sz.). 25. Su Rãtunda (sz.). 26. Între pãdurî (sz.). 27. Rãtunda (e.). 28. În d'al

Ónok helynévtérképe

Határa 1111 kat. hold

(sz.). 29. Tsibulãu (sz.). 30. Çetan (e., k.). 31. Pãdufea popi (sz.). 32. Dupã pãdure (sz.). 33. Jertãoi (sz.). 34. Kornu pãduri (sz.). 35. Fatsa Lužerđuluj (sz.). Lozsárd felé esõ oldal. 36. Kležija popi (sz.). A görög katolikus pap használja. 37. Dupã đal (sz.). 38. Rîtu (k.). 39. Drumu kãtã Lužerđ (út). Lozsárdra vezet. 40. Drumu kãtã Morou (út). Moró felé megy. 41. Drumu kãtã T'olfur (út). A szomszédos Tõtõrre vezet. 42. Vîrvu Tsibulãuluj (sz.). 43. Printre uliçorî (út). 44. Drumu đî pã đal (út). 45. Drumu Ikloduluj (út) Nagyiklód felé megy. 46. Drumu pãstã vale : Drumu pã la Žija (út). 47. Drumu dupã sat (út). 48. Fintîna đin jertãoiu (kút). 49. Fintîna đin Ži (kút). 50. Val'ea Bîrli (p.). 51. Fatsa Morouluj : Pãstã vale (sz.). 52. Kãstãjile (sz.). 53. Printre gardurî (út). A Drumu đî pã d'al-nak kerítések közt vezetõ része [Hgy.]

SZAMOSJENŐ

1270: terre *Geneu* vocate iuxta fluuium Zomus [HazaiOkm. VI, 174]. 1298: poss. *Jenew* [ÁrpÚjOkm. X, 313]. 1347, 1352: poss. *Jenew* [BánffyOkl. I, 142-5, 152-3, 180]. 1364, 1435: *Jenew* [TelekiOkl. I, 132. — Ub. IV, 573]. 1429: *Geneu*. possessionem *Jenew* parvum [Kádár IV, 141. — TelekiOkl. I, 521-2]. 1488: poss. *Jenew* ... in com. de Doboka [BánffyOkl. II, 272-3]. 1493: poss. *Jenew* [i. h. 313]. 1524: poss. *Jenyew* (!) [TelekiOkl. II, 393]. 1589: *Jeneo* [Mike gyűjt. Reg. Arend.]. 1643: *Kjs* alias *Szamos Jeneö* [JósHb. Fasc. III, No, 2].¹ 1650: *Jenő* [i. h. No. 7]. 1782: *Kis Jenő* [A ref. egyhk. anyakönyve]. 1808: *Kis-Jenő* ~ *Jinó* [Lipszky]. 1831: *Kis Jenő* ~ *Jinou mik* [ConsTrans.]. 1837: *Kis Jenő* [Hodor 604]. 1839: *Kis-Jenő*, auch nur *Jenő* ~ *Ino* [Lenk]. 1877 körül: *Kis-Jenő* [Dvorzsák, Hnt. 619]. 1899: *Kis-Jenő* ~ *Ino* [ErdHnt.]. 1909: *Kisjenő* ~ *Ineu* [MoldTog.]. 1913: *Szamosjenő* [Hnt.]. 1921: *Szamosjenő* ~ *Inău* [Martlstr.]. 1942: *Jenő*: *Kisjenő*: *Szamosjenő* ~ *Inău* [Hgy.].

1646: jtt az Jeney határ közb(en) az Ket vjz kózót az szelleő szügeteb(en) egj darab kaszalo retünket, melljet az szamosnak az tulso aga szakasztot volt jde az Jeney határ közze... meljnek vjcjnussa az szamosnak tulso aga az hegj felöl [JósHb. Fasc. III, No. 3]. — 1649: Kis Jeney határban az Kis Szamoson léueő három keöre (!) liszteleő Malom [i. h. No. 4]. — 1650: az Iklodi hatarb(an) az Jenei hatar közt az melly ... három kőre Liszteleő malmot eppitettem [i. h. No. 7]. — 1716: Vagjon ezen Portioban az régi Falu helyen egy N.(emes) ház hely. — Szénafü vagjon egy darab az malomnál (k.) [i. h. No. 63]. — 1747: Iklod felöl valo mostani tilalmas határban: La Szárazája v. Szurázája (sz.). Lá Szárazája a Teren (sz.). Pe vale Losardi (sz.). In Pusztá (sz.). La parou Akasztajilor (sz., k.). Pe Poderej (sz.). In Funatza (sz.). Linge válá Losárdi (sz.). In Fátza Linge Vátrá Szatuluj (sz.). La Vorsotz (sz.). La Perisor (sz.). La Gura Vursotzuluj (sz.).² La Funatza (sz.). Intre Ape (sz.). Szub Loku Viilor (sz.). Pe Poderej máj in sosz (sz.). La Koszte (sz.). La Kapu Parouluj (sz.). Szub Tyátra (sz.). La Nyula szeg. In Pepenistye (sz.). La Fogadó intre Ape (sz.). La Rut din Szusz de Szát (sz.). In Sesz (sz.). Szub Peatre (sz.). In Funatzá Varsoczi (sz.). La Vále Losárdi (sz.). Pe lunge Válá Losárdi (sz.). Dupe Fogadó (sz.). In Vursolcz (sz.). Linge Drumu Burli (sz.). — B o n t z h i d a f e l ö l v a l o F o r d u l ó b a n : La Rut (sz., k.) La Pusztá (sz.). La Poderej tsel máre (sz.). La

¹ Más, ugyanez évből való forrásból, de alighanem átírásban: „Kis-, másként *Zamos-Jenő*“ [Kádár IV, 141].

² Uo. e tag még *Vursoutzuluj* alakban is.

Fogadou Loni (sz.). De Kutre Bumbar (sz.). La Funtuna Krutsi (sz.). La Bumbár (sz.). La Paraou Domoji (sz.). La Padure Domoji (sz.). La Butija (sz.). La Drumu Mari Loni (sz.). Lá Sátor (sz.). La Drumu Loni (sz.).¹ La Fátzá Domoji (sz.). Intre Fatze (sz.). La Buná (sz.). La Krutsa (sz.). La Buna gyin szusz de szát (sz.). La Poderej in Gropa (sz.). Intre Tuffe (sz.). La Izvor (sz.). Pe Poderej hel mare (sz.). — Intre Ape (k.). La Mará Jenőuluj (k.). La loku tsel de Mare (k.). La Mará Loni (k.). La Rut intre Ape (k.). Din szusz de Mare (sz.). Intra Báltz (k.). La Akasztaj (k.). In Rut de Kutra Mara Loni (k.). La Ritu tsel mare (k.). La Ungyáluj Benki (k.). Lá Szárazaja (tölgyfás, bokros e.). La Dumoji (ua.). La Alunis (ua.) [A kvári ref. koll. It.]. — 1754: a Dombn. — Az Iklod felől való Fordulora: A' Kő alatt (sz.)... az also szegeletit a patak ketté szakasztotta. — A' Lona felől való Fordulora: A' Sátor-dombnál (sz.). a' Lona felől jövő nagy patak folyása. a' nagy Út. a' Jenei út. A' Nagy réten (k.) [Conscr. III, 116-7].² — 1763: Antiqua sessiok: a Patakon innen. a Patakon tul. a Losárd felé járó utzán fejül. — a Lonai Patak mellet in vicinitat(ibus) ab una a Lonai Patak (sz.). — Az Iklod felől való Forduloban: Szubt Ptyátre³ nevű helyb(en). a Losnyicza nevű helyben (sz.). a Nagy Réten a Lonai Malmon fejül véggel jár a Szamosba (sz.). a Jenei malmon fejül (sz.). Curialis hely is vagy on a régi puszta falu helyin melynek ab una Viccinussa... a Lona felől lejá ro patak. Boncz hida felől a Térbe (sz.). az olá Templomon fejül a Falu mellet (sz.). a Csere mellett (sz.). a Lonai malom mellett (k.). a Lonai határ felől a Sátor nevű helyben (sz.) in vicinit(atibus) ab una a Lonai Patak. A Pogyéréj nevű helyben a régi Magyar Templom hely mellett (sz.). a Varsolcz nevű helyben in vicinit(atibus) ab una... az Onaki erdő felé já ro ut (sz.). a Fogadon aloll a viz közt (sz.). Nyula (!) szeg nevű hely in vicinit(atibus) ab una... a Falurol le já ro Patak. a régi puszta falu helyin a Magyar Templo n mellet [Hodor lev.]. — 1766: A Falu felső végiben (házhely). A Falu végin a széna fű felől (ua.). — A Bonczhida felől való Forduloban: A Lonai Határ felől a Sátor

¹ A harmadik tag még uo. *Lonyi* alakban is.

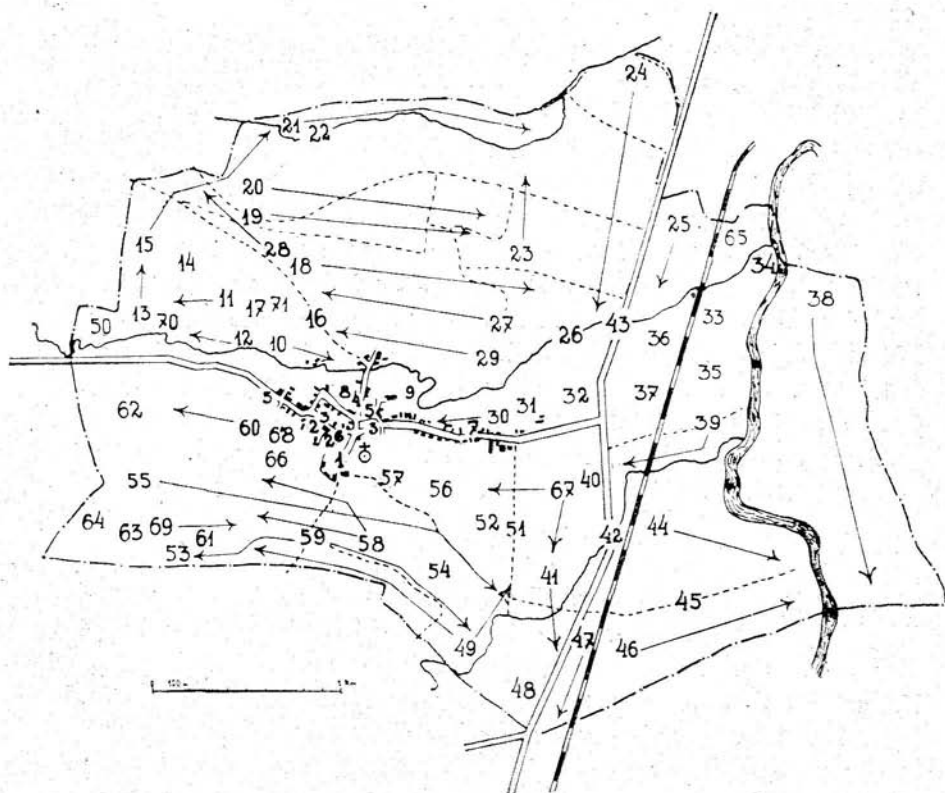
² A vallatásos birtokösszeírás tanúi: Abrudán György (65), Mar'simán Maftyé (38), Balte Vonul (40), Marosán Kosztán (30), Grigorás (30) és Mihaila (80), Rusz Vonka (64) és Tripon Szimion (35).

A tanúk a következőket jegyzik meg: „Ezen mi Falunk nem régen transferáltván ezen mostani helyére, itt benn semí örökség nintsen (t. i. a ref. egyházközségnek), hanem a régi Falu helyén, mely volt ezen Völgynek also részében, a mostani Vendégfogadonál, a Kolozsvár felé já ro nagy országuttya mellett, ottan volt a Templom és Parochialis Fundus...“ [i. h.].— Ugyanílyen értelemben beszélnek a Conscr. IV, 34 tanúi is.

³ Alább uo. *Piatre* alakban is.

nevű helyb(en) in [vici]nitatibus egy felől a K. Lonai Patak (sz.). A Pogyeréj nevű helyben a régi Magyar Templom hely[e] mellett (sz.). A Falun felyül az Oláh Templom mellett (sz.). — Az N. Iklód felé való Forduloban: Subt Piâtre nevű helyben (sz.). A Versolcz nevű helyben (sz.). a Losárd felől jövő patak. — A Fogadon álló a Viz közt (k.). a Nyulaszeg nevű helyben (k.) [uo,]. — 1775: Kendi Lona felől való forduloban... vulgo la vale intre kerél (!) (sz.). a' Patak. a Pataknak régi közönséges árka [A dési ref. egyh. lt. Viz. jk.]. — 1782: a' kolosvár felé járo nagy ország utja mellett ottan volt a' Templom és Parochialis fundus. a' Dombon, mellynek Délről szomszédja Ördög rész, északrol Földvári rész nyilas földek (k.). — Az Iklod felől való Fordulon: A' kö alatt (sz.). — A' Lona felől való fordulon A' Sátor Dombnál (sz.). a' nagy ut mellett. A' Nagy réten [A ref. egyhk. anyakönyve]. — 1817: Lona felől: Gya szupra peduri (sz.). Intre Drumur (sz.). pe Libitz (sz.). la Sator (sz.). la Krutse... az Malom felől (sz.). Intre Drumuri (sz.). Pe Temeteu (sz.). Szub ptyatre (sz.). — Iklod felől: Gyela szát in szusz (sz.). In Kapu peduri (sz.). gyin szusz gye szát (sz.). a Kender föld sub temeteo kaszallostol (sz., k.). La Szerezaje pe Grape (sz.). In Szerezaje pe Dimb (sz.). In kapu Versotzuluj (sz.). Szub Koszte (sz.). Gyela szát in Szusz (sz.). La Szpojele (sz.). In Doszu Versotzuluj (sz.). In ritu peszte vallye (k.). — Bontzida felől lévő Forduloban: Intre Hatäre (k.). La Berk (k.). In Seszu la Fegedeu (k.). Berek. In Szerezaje (e.). la Berk (k.). In ritu pesztye Vale (sz.) [Sombory gyűjt.]. — 1823: peszte Ápe (l.). Lá Koaszté (l.). A' Felső vagy a' Lonai Forduloban: Pe Pogyeréj gye kete Loná (sz.). In Doszu Bunyi (sz.). — Az Also vagy az Iklodi forduloban: In Koaszté gye ketre Vale Losarduluj (sz.) [Bf. I.]. — 1838: Nagyiklód felől való fordulóban: A kö alatt (sz.). La Moriska. — Kendilona felől való fordulóban: Nagy Rét (k.). a' Patak. La Temető [MNy. XXVIII, 179]. — 1850: Lá Piâtre — a kö alatt (sz.). Ritu din Szusz — Felső rétbe (k., sz.). Linge Váli — a patak mellett [MNy. XXVIII, 179]. — 1898: Pogyere (fensík). Gre. gyina Domnyaszke (Kendeffy-féle lakóház és birtok). Szerezaj (Százrazaj, a múlt században lakott hely, puszta), talaja gérás, sós. Szupra paduri (egykor őserdő) [Kádár IV, 151]. — XIX. század első fele: A Lona felől való Fordulob(an): Lá Funátzé (sz.). In Fátzá Duméi (sz.). In Doszu Dumei (sz.). Pé Pogyeréu (sz.). — Iklod felől v(alo) Fordulo: In Szérezájé (sz.). Lá Kopáts (sz.). Szérezájé pé Dimb (sz.). Lá Kopetsei din zszosz (sz.). In Losnyitzé (sz.). Pé Sész pé Vale in szusz (sz.). — Bontzida felől való Forduloban: In Sész lá Fégédeu (k.). Intre Apé (k.). In Rogazé lá Sántzu luj Kornisi nevezetű helyben (k.) [Sombory gyűjt.]. — 1913: Funacz. Dumáj, Podás. Pogyerej.

Sub ptyetre. Seszu buni. Seszu de lá Sátor. Ritu din szusz. Ritu de lá Vad. Nyilaszeg (!). de ketre apa. Seszu [Telekkönyvi vázlatok].¹ — 1942: 1. Ulitsa beseríči (u.). A görög katolikus templomnál lévő utca. 2. Ulitsa popi (u.). 3. Ulitsa din sus (u.). 4. Ulitsa vâji (u.). 5. Drumu spre Lužerd' (u., út). 6. Sărata (kút). 7. Buna (kút). 8. Uličora (u.). 9. Gred'ina domńaskă (kert). 10. Rítaš (sz.). 11. Horgoš (sz.). 12.

Szamosjenő helynévtérképe

Határa 1784 kat. hold

Ritu d'i pã vale în sus (sz., k.). 13. Kõsta spre Lužerd' (l.). Lozsárd felé esik. 14. Podaš (sz.). 15. Perišor (e.). 16. Drumu Viršoltsuluj (út). 17. Kapatu pãrauluj : Gura pãrauluj : Gura Viršoltsuluj (sz.). 18. Pod'erej (sz.). 19. Sãrazaja (l.). 20. Dosu Sãrazãji (l.). 21. Fatsa Sãrazãji (l.). 22. Pãrau Sãrazãji (l.). 23. Pãrau kãstãjilor (sz.). 24. Šesu d'in sus (sz., k.). 25. Šesu d'in žos (sz., k.). A 24- és 25-ös együttes neve: Ritu mare. 26. Val'ea Inãuluj (p.). 27. Su pãtrã (sz., k.). 28. Viršolts (sz.). 29. Rítašu d'in žos (sz., k.). 30. Šesu Buñi (sz., k.).

¹ Nehány helynévadatot Kádár IV, 151 is közöl 1864-ből.

31. Izvoarele (k.). 32. Gred'na bojerului (kert). Jelenleg a László Gyuláé. 33. La băрку (sz.). 34. Mōra Inăului (ma.). 35. Stanista (sz.). 36. M'iloșegu (sz.). 37. Între belts (sz.). 38. Kōsta d'i pāstă apă (l.). A Szamoson túl lévő oldal. 39. Drumu bojiilor (út). Itt megy a csorda a Kōsta d'i pāstă apă [38] nevű legelőre. 40. T'imifeu ungușesk. Elhagyott temető neve. A sírdombok még látszanak. Egyébként ez a terület kaszáló. 41. Val'ea LoŃi (p., k.). A Kendilóna felől jövő patak és a mellette lévő kaszáló neve. 42. Podu Văii LoŃi (h.). 43. Podu Văii Inăului (h.). 44. Zugău (sz.). 45. Drumu mori. A ma már elpusztult Mōra LoŃi-hoz vezetett. 46. Rītu mori (sz.). 47. BombaŃu (sz.). 48. Șator (sz.). 49. KonfiŃit (sz.). 50. Koturi (k.). 51. Drumu Pod'erejului (út). 52. Pod'ereiu mare (sz.). 53. PăraŃu Dumăii (á.). 54. FinfiŃitsa (kút). 55. Drumu Văii LoŃi (út). 56. Libits (sz.). 57. La beșerika (sz.). A görög katolikus templom mellett lévő föld. 58. D'in suz d'e sat (sz.). 59. Drumu LoŃi (út). Kendilónára vezet. 60. Finatsă (sz.). 61. Dumăia (sz.). 62. Fīnatsele Lužerd'ului (sz., k.). 63. Grōpa Pīglišanului (sz.). Egy poklostelki ember marhái egyszer idetévedtek; állítólag ezért nevezték így el ezt a területet. 64. Butuči (sz., l.). 65. Între ape (sz.). 66. D'asupra păduri (sz.). 67. Pod'ereiu d'e m'izlok (sz.). 68. Între tufe (bokros e.). 69. Fatsa Dumăii (sz.). 70. Pripon (sz.). Egy nagy fáról nevezték el. 71. LožfiŃitsa (sz.) [Hgy.]¹

TÖTÖR

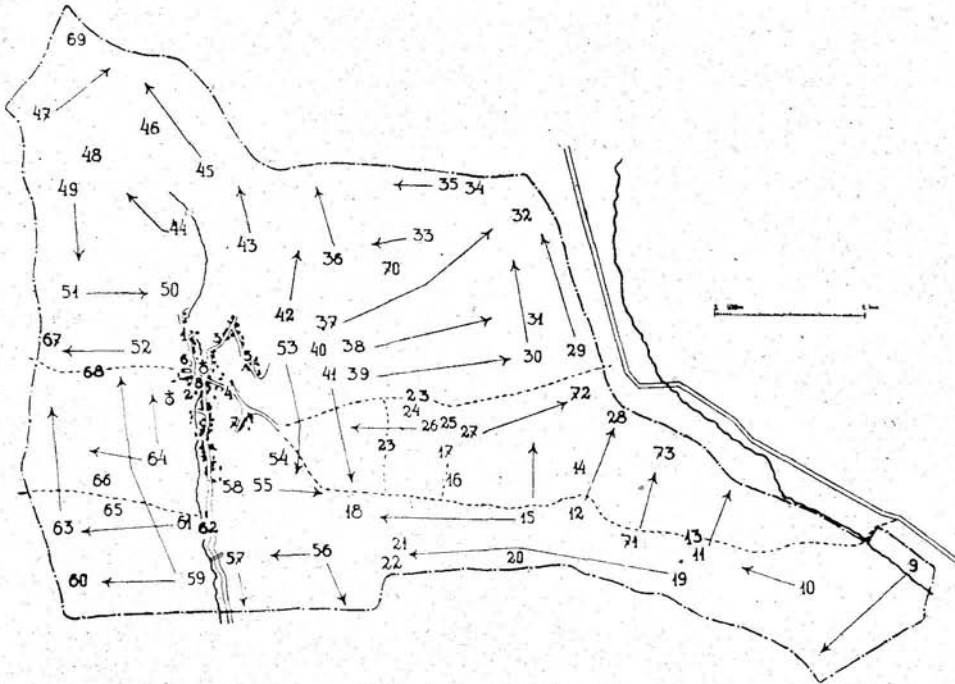
1336: Nicolai nob. de *Toteur* [Dl. 31078/EM.]. 1379: Michael filius Sebeuk de *Toutheur* [BánffyOkl. I, 342-3]. 1380: Myke filium Nicolai de *Totheur* [TelekiOkl. I, 193]. 1411: Michael aut Lucas de *Tothwr*² [i. h. 377]. 1434: Lucas et Nicolaus de *Thathewr* (!) [Ub. IV, 526]. 1441: Blasius de *Totoury* [BánffyOkl. I, 642]. 1456: Paulus aut Stephanus de *Thothewr* [i. h. 688, 699]. 1473: *Tewther* [Dl. 27929/EM.]. 1482: poss. *Thothewr* [Gr. Wass lt.]. 1485: Stephanus de *Thothewr* [Dl. 27372/EM.]. 1507: Homo regius Johannes de *Thothewr* [i. h. II, 412-3]. 1521: poss. *Thothewr*. Paulo de *Thothewr*. Paulus *Thothewry* [Dl. 28034/EM.]. 1589: *Thootteor* [Mike gyűjt. Reg. Arend.]. 1647: *Toth Eör* [Kornis lt.]. 1754: *Tötör* [Conscr. III, 48]. 1808: *Tötör - Tyulytur* [Lipszky]. 1831: *Tötör - Tyibtyiru* [! ConsTrans.].³ 1837: *Tötör - Tyibtyúr* [! Hodor 626]. 1839: *Tötör : Tötör - Tyotyur* [Lenk]. 1877 körül, 1899: *Tötör - Tyotyur* [Dvorzsák, Hnt. 620. — ErdHnt.]. 1909: *Tötör - Teoltiur* [MoldTog.]. 1913: *Tötör* [Hnt.]. 1921: *Tötör - Teoltiur* [MartIstr.]. 1942: *Tötör - T'olt'ur* [Hgy.].

¹ Közlő: Dobocan Vazul Ika (47) román nemzetiségű.

² Ugyanott még *Tothwr* alakban is.

³ Ez és a következő, nyilván elírásból vagy sajtóhibából keletkezett román alak alighanem *Tyiltyiru-*, illetőleg *Tyiltyur-*-nak olvasandó.

1754: a patak. a' Falu nagy uttzája. — A' Felső Fordulon : A' Kőrös alatt (sz.). A Darvas alatt (sz.), mely(ne)k szomszedgya ... alol Falu kösziklás földgye. — Az also Fordulora : A' Fajdos alatt (k.), szomszedgya ... Ikold felől a' Falu Szénafüve [Conscr. III, 48].¹ — 1885: Kőrös. Szenásely. Sósút. Dudává. Fajdos. Szénafü. Falu feletti legelő. Zsié : La zsie. Csipos [Telekkönyvi vázlatok].² — 1942: 1. Ulitsa mare ~ Nagy-ucca (u.). 2. Pap-uccája ~ Ulitsa kätä popa (u.). A görög katolikus paplakhoz vezet. 3. Rávéka-uccája ~ Ulitsa Raveki (u.). Egy ittlakó asszonyról neveztek el. 4. Beldi-ucca ~ Ulitsa

Tötör helynévtérképe

Határa 2239 kat. hold

Belzi : Ulitsa Beldi (u.). 5. Makovej-uccája ~ Ulitsa lui Macovej (u.). 6. Falukúttya ~ Fintina satului (kút). 7. Sándor-uccája ~ Ulitsa la Șandoru T'okului (u.). Egy ittlakó emberről neveztek el. 8. Natyhid ~ Podu al mare (h.). 9. Kastéjak ~ Košteji La moriškä (sz., k.). Malom is volt itten. 10. Dudağa : Dudağale (sz., k.). 11. Fajdazsgödre ~ Gropfile (sz.). 12. Csörgödombja ~ Dîmbu Čurgăului (sz., k.). 13. Szénafü-úttya ~ Drumu Fînatsi (út). 14. Csörgő ~ Čurgău (kút).

¹ A vallatásos birtokösszeírás tanúi: Georgius Sóós (60), Petrus (50), Stephanus (56) és Michaél (45) Balla, Stephanus Sós (65), Stephanus Kováts (60).

² Nehány 1777-ből és 1864-ből való helynévi adatot Kádár VII, 40-1 is közöl.

15. Finatsä : Gröpa nukuluj (k.). 16. Drumu nukuluj (út). 17. Nuknál ~ Fintina d'ila nuk (kút). 18. Gyelnyicsārák ~ D'elñičore (sz.). 19. Közöslegelő ~ Koñfíñitu (l.). 20. Ákácoknál ~ La akäts : Fintina d'ila Hilbäñište (kút). 21. Jértäojkúttya ~ Fintina d'in Jértäoju (kút). 22. Cigla ~ Tsigla (l.). 23. Tanyaji út ~ Drumu la toñej : Drumu toñej (út). 24. Tanyaji kút ~ Fintina d'ila toñej (kút). 25. Sósokút ~ Fintina la Šoškut (kút). 26. Szénafű ~ Finatsä (sz.). 27. Rapágó ~ Rapagäu (sz., k.). 28. Csörgó alatt ~ Su Čurgäu (sz. k.). 29. Dárvas alatt ~ Su Darvaš (sz., k.). 30. Dárvasdombja ~ Dímbu Darvašuluj (sz., l.). 31. Dárvasi kút ~ Fintina d'in Darvaš (kút). 32. Kő alatt ~ Su p'atrá (l.). 33. Budaló gödre ~ Gröpa Budaläuluj (sz., l.). 34. Rét ~ Rit (k.). 35. Keregdomb ~ Kereždím : Keregdím (sz., k.). 36. Széneséj ~ Sinäšej (l., sz., k.). 37. Pusztá ~ Pusta (sz.). 38. Tatársír ~ Tartašig (sz., l.). 39. Tatársír alatt ~ Su Tartašig (sz., k.). 40. Ploptyisnál ~ D'alu ploptišuluj (l.). 41. Hegy megett ~ Dupä d'al (l.). 42. Jértäoj ~ Jértäoje (l., sz.). 43. Bács mellől való láb ~ Labu bačuluj (sz.). 44. Mazaristya ~ Mäzariš (sz.). 45. Szőlő alatt ~ Su žije (sz.). 46. Stuplina (sz., k., gyü., sz.). 47. Körös ~ Kereš (e., sz.). 48. Hosszuláb ~ Labu lung (sz.). 49. Gurujecák ~ Gurujets (sz.). 50. Gyilkoskút ~ D'ilkos (sz., k., kút). Állítólag itt ölte meg magát két testvér. 51. Agyagos ~ Ažegoš (sz.). 52. Brányistya ~ Brañište (sz.). 53. Falum fejlül ~ D'in suz d'e sat (sz.). 54. Szőlők köszt ~ Īntre ži (l.). 55. Szöllő ~ Žija (l.). 56. Berek ~ Bereku (l.). 57. Berek alatt ~ Su Berek (sz., k.). 58. Szöllő ~ Su žije (sz., k.). 59. Csipozsgödre ~ Gröpa Čipošuluj (sz.). 60. Csipozsdombja ~ D'alu Čipošuluj (e.). 61. Agyagos ~ Ažegoš (e.). 62. Tótul való kút : Kút a tónál ~ Fintina la täu (kút). 63. Csiposérdeje ~ Päduręa d'in sus (e.). 64. Temlomom fejlül ~ La beserika (sz., k.). 65. Domtul való kút ~ Fintina d'ila dím (kút). 66. Moróji út ~ Drumu la Morou (út). Moróba vezet. 67. Esztényi hegy ~ D'alu Stojeñi (sz.). Esztény ~ Stojanä felé esik. 68. Esztényi út ~ Drumu la Stojanä (út). 69. Szilvási hegy ~ D'alu Silivašuluj (sz.). Kecsedszilvás felé esik. 70. Fórásoknál ~ La izvora (l.). 71. Fajdas ~ Fajdaš (sz.). 72. Funyirgó ~ Fuñergäu (k., sz.). 73. Fajdasláb ~ Pfičoru Fajdašuluj (sz.) [Hgy.].¹

¹ A határt Iuşan Pantilikával (50) jártam be, a magyar neveket Kacza Ferenc 76 éves magyartól jegyeztem le.

Utólag jegyzem meg, hogy a tanúk, illetőleg a helyszíni közlők nevei után ()-be tett szám az életkort jelzi.

A helyszínen gyűjtött adatok hangjelzésére nézve l. tőlem: Kalotaszegi helynevek. I. Adatok. Kvár, 1942. 335-6.

AZ ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYOS INTÉZET KIADVÁNYAI

E jegyzék nem sorolja fel az időközben elkelt kiadványokat

	Lej		Lej
Árva József: A barcasági Hétfalu helynevei	1600.—	Nagy Zoltán: Az északerdélyi szász szövetkezesi hálózat térképe 1942. december 31-én	160.—
Balogh Jolán: Az erdélyi renaissance. I. köt. füzve 8000.— kötve	10.000.—	— Csik megye szövetkezesi térképe	500.—
Bíró Vencel: Gróf Majláth Gusztáv püspök a román szenátusban	180.—	— Háromszék megye szövetkezesi térképe	500.—
Bónis György: Erdélyi perjogi emlékek	1200.—	— Kolozs megye szövetkezesi térképe	500.—
Csik Lajos—Kállay Ernő: Véresportvizsgálatok kalotaszegi községekben	240.—	Pataki József: Anjou királyaink és a két román vajdaság	800.—
Faragó Ferenc: Kide egészségügyi helyzete	1000.—	Paulovics István: Dácia határvonala és az ú. n. „dák”-özistkincsek kérdése	1300.—
Gálffy Mózes: Keresztneveink becéző alakjai a Borsavölgyén	270.—	Roska Márton: A Torma Zsófia-gyűjtemény az Erdélyi Múzeum érem- és régiség-tárában	8000.—
Hantos Gyula: Kétyvízközi majorok	800.—	— Erdély régészeti repertoriuma. I. Óskor	7500.—
Hankó Béla: Székely lovak	240.—	Sándor Gábor: A hóstátiak szénavontatása	600.—
Imre Samu: A kolozsvári fazekasság műszökincse	500.—	Cs. Sebestyén Károly: Krassó-Szörény vármegye parasztháza	1200.—
Jakó Zsigmond: A gyalui vártartomány urbáriumai	8000.—	Szabó Dénes: Apor-kódex (Hasonmás-kiadás)	3200.—
Jancsó Elemér: Bölöni Farkas Sándor élete és munkássága. 1795—1842	400.—	Szabó T. Attila: A kalotaszegi helynévanyag vizrajzi szókincse	300.—
— Döbrentei-Gábor élete és munkássága	1500.—	— A magyar helynévkutatás a XIX. században	650.—
Járdányi Pál: A kidei magyarság világi zenéje	1200.—	— Kalotaszeg helynevei. I. Adatok	7000.—
Juhász István: A középkori nyugati misszió és a románság	200.—	Szabó T. Attila—† Gergely Béla: A kolozsmegyei Borsavölgy helynevei	6000.—
Knežesa István: Erdély víznevei	600.—	Székely Zoltán: A komolói erődített római tábor	450.—
Krauss Friedrich: Nösnerländische Pflanzenamen	1500.—	Tamács Lajos: A magyar eredetű rumén kölcsönszavak művelődés-történeti értékelése	600.—
László Gyula: A honfoglaló magyarok művészete Erdélyben	1200.—	— Fogarasi István káteleja. Fejezet a bányászati és hunyadmegyei ruménség művelődéstörténetéből	1000.—
— Kolozsvári Márton és György Szt. György szobrának lószerszámja	1000.—	— Ugocsa magyar-rumén kapcsolatok	600.—
Makkai László: Szolnok-Doboka megye magyarságának pusztulása a XVII. század elején	900.—	I. Tóth Zoltán: Az „Astra” románosító tevékenysége a Székelyföldön	400.—
Márton Gyula: A rumén nyelvatlasz első három kötetének magyar eredetű anyaga	300.—	Vajkai Aurél: Népi orvoslás a Borsavölgyében	1200.—
— A kolozsmegyei Borsavölgy állatnevei	500.—	Varjas Béla: Enyedi György Gismunda és Gisquardus széphistóriája	650.—
Méri István: A Torma Zsófia-gyűjtemény bükkii jellegű cserepei	250.—	— XVI. századi magyar orvosi könyv	5000.—
Nagy Lajos: A kisebbségek alkotmányjogi helyzete Nagyromániában	2500.—	Venczel József: Az erdélyi román földreform	1600.—
Nagy Zoltán: Az északerdélyi iskolaszövetkezesi hálózat térképe 1942. dec. 31-én	180.—	Veress Endre: Bálhory István levelezése. 2 kötet	7000.—
— Az északerdélyi magyar, román és szász szövetkezesi hálózat térképe 1942. december 31-én	300.—	Az Erdélyi Tudományos Intézet Évkönyve 1940—41.	3000.—
— Az északerdélyi magyar szövetkezesi hálózat térképe 1940. augusztus 30-án	160.—	Az Erdélyi Tudományos Intézet Évkönyve 1942.	3000.—
— Az északerdélyi román szövetkezesi hálózat térképe 1942. december 31-én	160.—	Az Erdélyi Tudományos Intézet Évkönyve 1943. I. kötet	2000.—

Erdélyi Tudományos Füzetek

Megindította György Lajos

Szerkeszti Szabó T. Attila

Az EME kiadása

	Lej		Lej
2. György Lajos: Két dialógus régi magyar irodalmunkban (1 hasonmással)	200.—	96. Kántor Lajos: Czegei gróf Wass Ottilia, az Erdélyi Múzeum-Egyesület magyar jótévedője (4 képpel)	200.—
3. K. Sebestyén József: A Becse-Gergely nemzetség	300.—	98. Lakatos István: A román zene fejlődéstörténete (5 képpel)	300.—
4. Ferenczi Miklós: Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája. 1926. év	250.—	100. György Lajos: Dr. Bitay Árpád életrajzi adatai és tudományos munkássága (1 képpel)	150.—
7. György Lajos: Egy állítólagos Pancsanttra-származék irodalmunkban	150.—	101. Szabó T. Attila: Dés helynevei (2 térképvázlattal)	250.—
18. Ferenczi Miklós: Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája. 1927. év	250.—	102. Valentiny Antal: Románia magyar irodalmának bibliográfiája. 1937. év	300.—
20. Szabó T. Attila: Az Erdélyi Múzeum-Egylet XVI—XIX. századi kéziratos énekeskönyvei	150.—	104. Szabó T. Attila: Bábonya története és települése (68 képpel)	600.—
21. Ferenczi Miklós: Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája. 1928. év, pótlásokkal az 1919—1928. évről	250.—	105. György Lajos: Az „Erdélyi Múzeum” története (1874—1937)	300.—
22. György Lajos: A francia hellénizmus hullámai az erdélyi magyar szellemi életben	200.—	106. Fábán Béla: Nagykend helynevei	130.—
23. Kántor Lajos: Az Erdélyi Múzeum-Egyesület problémái	150.—	107. Herepei János és Szabó T. Attila: Levéltári adatok faépítészünk történetéhez I. Fatemplomok és haranglábak	300.—
26. Papp Ferenc: Gyulai Pál id. Bethlen János gr. körében	150.—	108. Szabó T. Attila: Levéltári adatok faépítészünk történetéhez. II. Székelykapuk és fazárak	50.—
28. Biró Vencel: Püspökjelölés az erdélyi róm. kath. egyházmegegyében	200.—	112. Valentiny Antal: Románia magyar irodalmának bibliográfiája. 1938. év	350.—
31. Ferenczi Miklós: Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája. 1929. év	250.—	114. Szabó T. Attila: A kalotaszegi nagybirtokok jobbágságának szolgáltatása és adózása (1640—1690)	350.—
33. Rajka László: Jókai „Törökvilág Magyarországán” c. regénye	150.—	115. Nagy Géza: Geleji Katona István személyisége levelei alapján	20.—
36. Szabó T. Attila: Az Erdélyi Múzeum Vadadi Hegedüs-kódexe	150.—	116. Kántor Lajos: Párhuzam az Erdélyi Múzeum-Egyesület és az Astra megalkulásában és korai működésében	160.—
37. Kántor Lajos: Hidvégi gróf Mikó Imre szözeata 1856-ban az Erdélyi Múzeum és az Erdélyi Múzeum-Egyesület megalakítása érdekében	150.—	118. Imre Lajos: A közművelődés mint társadalmi feladat	130.—
39. Ferenczi Miklós: Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája. 1930. év	250.—	119. Balogh Artúr: A Nemzetek Szövetségének húsz évi működésének mérlege	120.—
42. Kristóf György: Báró Eötvös József utazásai Erdélyben	250.—	120. György Lajos: A magyar nábob	150.—
52. Ferenczi Miklós: Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája. 1931. év	250.—	121. K. Sebestyén József: A Cenk-hegyi Bravoska vár temploma (11 képpel)	150.—
54. György Lajos: Magyar anekdotáink Naszreddin-kapcsolatai	250.—	122. Valentiny Antal: Románia magyar irodalmának bibliográfiája. 1939. év	300.—
55. Verses Endre: Gróf Kemény József [1795—1855] (12 képpel)	400.—	123. Szabó T. Attila: Újabb adatok és pótlások kéziratos énekeskönyveink és verses kézirataink könyvvézetéhez	150.—
57. Tavasz Sándor: A lét és valóság	200.—	124. Ady László: Magyarokpus helynevei (1 térképvázlattal)	250.—
58. Szabó T. Attila: Adatok Nagyenyed XVI—XX. századi helyneveinek ismeretéhez (1 térképvázlattal)	200.—	125. Nyárády E. Gyula: Kolozsvár környékének mocsárvilága (12 képpel és térképpel)	300.—
60. Verses Endre: A történetíró Báthory István király (3 képpel)	250.—	126. K. Sebestyén József: Régi székely népi eredetű műemlékeink (20 képpel)	180.—
63. Biró József: A kolozsvári Bánffy-palota és tervező mestere, Johann Eberhard Blaumann (7 képpel)	600.—	127. Biró Vencel: Gr. Battyány Ignác (1741—1798) (1 képpel)	100.—
64. Ferenczi Miklós: Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája. 1932. év	250.—	129. Ferenczi István: Régészeti megfigyelések a limes dacicus északnyugati szakaszán (12 képpel)	400.—
65. Jancsó Elemér: Az irodalomtörténetírás legújabb irányai	100.—	130. Herepei János: A dési református iskola XVII. és XVIII. századbeli igazgatói és tanítói	250.—
70. Ferenczi Miklós—Valentiny Antal: Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája. 1933. év	300.—	132. Tóth Zoltán: Iorga Miklós és a székelyek román származásának tana	200.—
76. Juhász Kálmán: Műveltségi állapotok a Temesközben a török világban	120.—	133. Jakó Zsigmond: Az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárának multja és feladatai	200.—
79. Valentiny Antal: Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája. 1934. év	300.—	136. Balogh Ödön: Néprajzi jegyzetek a csügségi baryarokról	300.—
81. György Lajos: Anyanyelvünk védelme	120.—	138. Imreh Barna: Mezőbánd helynevei	350.—
82. Grandpierre Edit: A kolozsvári Szent Mihály-templom története (34 képpel)	800.—	139. Mikó Imre: A törvényhozói összeférhetetlenség	200.—
85. Révész Imre: Melhus és Kármán	250.—	141. Entz Géza: A dési református templom (20 képpel)	300.—
88. Rass Károly: A mi regényirodalmunk	150.—	142. Tolnai Gábor: Gróf Lázár János, a Voltaire-fordító	100.—
89. Valentiny Antal: Románia magyar irodalmának bibliográfiája. 1935. év	150.—	144. Nagy Géza: Társadalmi ellentétek a régi erdélyi református egyházban	150.—
90. Monoki István: Romániában az 1935. évtől megjelent román-magyar és magyar időszakai sajtótermékek címjegyzéke	300.—	146. Kelemen Lajos: Radnótfája története	100.—
92. Jancsó Elemér: Nyelv és társadalom	120.—	147. Szabó T. Attila: Dés települése és lakossága	250.—
95. Valentiny Antal: Románia magyar irodalmának bibliográfiája 1936. év	300.—		

149. Németh Gyula: Körösi Csoma Sándor lelkéi alkata és fejlődése (1 képpel)	250.
150. Entz Géza: Szolnok-Doboka középkori műemlékei (9 képpel)	400.
152. Gyorty István: Erdély virágtalanjai	300.
153. Balogh Artúr: Erdély nemzeti kérdései	180.
154. Vita Zsigmond: Románia magyar irodalmának bibliográfiája 1940-ben és 1941-ben	150.
155. György Lajos: A Beniszi-könyvtár	100.
156. Gazda Ferenc: Gr. Kemény József és Mike Sándor levelezése	250.
157. Maknai László: Az erdélyi románok a középkori magyar oklevelekben	450.
158. Vita Zsigmond: A Bethlen kollégiumi színjátszás a XVII. és XVIII. században	150.
159. Palotay Gertrud—Szabó T. Attila: Mezőségi magyar himnuszok (137 képpel)	1500.
160. Mikó Imre: A magyar államnyelv kérdése a magyar országgyűlés előtt	250.
161. Borbély Andor: Erdélyi városok képeskönyve (22 képpel)	800.
162. Entz Géza: A középkori székely művészet kérdései (16 képpel)	600.
163. Cs. Bogáts Dénes: Háromszéki oklevél-szójegyzék	1200.
165. Ferenczi István: Csikkarcfalvi régiségek	150.
166. Hереpej János: Scholabeli állapotok Apáczai Kolozsvárra jövetel előtt (4 képpel)	250.
167. László Gyula: Erdély településtörténetének vázlata Szent István koráig (4 színes térképvázlattal)	450.
168. Nagy Jenő: Lakodalmok a kalotaszegi Magyarvákon	200.
169. Mozsolics Amália: A magyarországi bronzkor kronológiájáról	400.
170. Vita Zsigmond: A nagyenyedi Bethlenkollégium ifjúságának irodalmi törekvései a reform-korszak kezdetén	250.
171. Mikecs László: A moldvai katolikusok 1646–47. évi összeírása (6 térképvázlattal)	1200.
172. Jakab Antal: Az erdélyi római katolikus püspöki szék betöltésének vitája a XVII. században	250.
173. Kristóf György: Reményik Sándor	200.
174. Maknai Ernő: Sipos Pál és Kazinczy Ferenc	300.

175. Méri István: Középkori temetőink feltárásmodjáról (8 képpel)	400.
176. Nagy Jenő: Család-, grúny- és ragadványnevek a kalotaszegi Magyarvákon	200.
177. Zsák Gyula: Egy XVIII. századi torockói napló (2 képpel)	250.
178. Vita Zsigmond: Románia magyar irodalmának bibliográfiája 1942-ben	200.
179. Palotay Gertrud: A szolnokdobokai Szék magyar himnzei (68 képpel)	1200.
180. Márton Gyula: Ürdöngőfűzes helynevei (1 térképvázlattal)	250.
181. Szabó T. Attila—Gálffy Mózes—Márton Gyula: Huszonöt lap »Kolozsvár és vidéke néprajzi térképé»-ből (26 térképpel)	500.
182. M. Nagy Ottó: Gyarmathi Sámuel élete és munkássága (2 képpel)	600.
183. Bónis György: Hagyomány és haladás az erdélyi jog fejlődésében	400.
184. Venczel József: A volt határvérezredek vagyonának sorsa	200.
185. Balogh Artur: Iruenségi per országgyűlési beszéd miatt	250.
186. Balogh Jolán: Pákei Lajos rajzi Kolozsvár építészeti emlékeiről (31 képpel)	600.
187. Guoth Kálmán: Eszmény és valóság Árpád-kori királylegendáinkban	400.
188. Kovács Agnes: A kalotaszegi Ketesd mesekincse	250.
189. Tárkány-Szűcs Ernő: A juhartás népi jogszabályai Bálványosváraán	250.
190. Mikecs László: Új erdélyi tudomány	350.
191. Buza László: A Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója mint összetett állam	240.
192. Biró Vencel: A kolozsvári jezsuita egyetem szervezete és építkezései a XVIII. században	300.
193. † Gergely Béla—Szabó T. Attila: A szolnokdobokai Tóki völgy helynevei	1500.
194. Jakó Zsigmond: Az elpusztult települések kutatása	350.
195. Faragó József: A »Remény» harmadik kötetének kézírata	220.
196. László Gyula: A korszerű régészeti múzeum (Tanulmányok a kievi Történelmi Múzeum kiállításáról, 2 képpel)	380.
197. Márton Gyula: A szolnokdobokai Árpásto helynevei	1200.

A felsorolásból kihagyott számok elfogytak.

AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET JOG-, KÖZGAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLYANAK ÉRTEKEZÉSEI

1. Csekei István: Tehetőse a közigazgatási intézkedéssel kivételt a miniszter saját rendelete alól?	100.
2. Buza László: A közjog és a magánjog fogalmi elhatárolásának kérdése. — Vilék Moór Gyula: Az állam joga és a magánosok joga	200.
3. Schneller Károly: Szórványok és szigetek sorsa Kolozs vármegyében	400.
4. Csizmadia Andor: Szociálpolitika a reformkori Kolozsváron	250.
5. Kiss Mór: A római jogi gyakorlatok jelentősége a jogi oktatásban. — Személyi Kálmán: Vétkelességi fokozatok értékelése a római jogban	200.
6. Magyar Zoltán: A hivatásos községi közszolgálat megoldatlan kérdései	150.
7. Buza László: A büntetés kérdése a nemzetközi jogban	300.

AZ ERDÉLYI NEMZETI MÚZEUM LEVÉLTÁRÁNAK KIADVÁNYAI

Mikó Imre gr.—Szabó Károly: Erdélyi Történelmi Adatok. I.—IV. köt. (1859—1872)	7000.
A II.—IV. kötet külön egyenként	1200.
Jakó Zsigmond: Erdélyi Történelmi Adatok. V. 1. Adatok a torockói jobbágyházadások történetéhez	600.
Jakó Zsigmond: Az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárának múltja és feladatai	200.
Jakó Zsigmond: Jelentés az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárának 1942. évi működéséről	150.
Jakó Zsigmond: Jelentés az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárának 1943. évi működéséről	200.
Jakó Zsigmond—Valentiny Antal: A torockószentgyörgyi Thorotzkay-család levéltára (Két oklevél-hasonmással és egy térképpel)	400.

Megrendelhetők az Erdélyi Múzeum kiadóhivatalában
Kolozsvár, Király-utca 14.